

Nieuwsbrief ERF Updates

Nummer 11, 2024

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2024:729](#) 05-07-2024

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2024:5051](#) 06-08-2024

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2024:5049](#) 06-08-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:1654](#) 25-06-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:1618](#) 18-06-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:1616](#) 18-06-2024

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2024:1824](#) 30-05-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:1307](#) 14-05-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:1222](#) 14-05-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:1170](#) 30-04-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:1099](#) 30-04-2024

Rechtbank

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:5560](#) 13-08-2024

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2024:4313](#) 09-08-2024

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2024:7321](#) 06-08-2024

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:8030](#) 06-08-2024

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:8239](#) 02-08-2024

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:8242](#) 01-08-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:5357](#) 01-08-2024

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2024:5058](#) 31-07-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:5582](#) 26-07-2024

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:7657](#) 25-07-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:5468](#) 24-07-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:5113](#) 24-07-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:5115](#) 24-07-2024

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:7887](#) 24-07-2024

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2024:3969](#) 24-07-2024

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:12615](#) 19-07-2024

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2024:6950](#) 19-07-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:5054](#) 19-07-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:5384](#) 16-07-2024

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2024:4390](#) 12-07-2024

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2024:7329](#) 12-07-2024

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2024:7242](#) 10-07-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:5376](#) 10-07-2024

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2024:6808](#) 05-07-2024

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2024:4101](#) 03-07-2024

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2024:3944](#) 03-07-2024

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2024:4240](#) 12-06-2024

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:8024](#) 23-05-2024

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2024:4430](#) 17-05-2024

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:8026](#) 25-04-2024

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:7313](#) 20-03-2024

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2023:22265](#) 20-01-2023

Antillen

Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2024:112 26-04-2024

Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, ECLI:NL:OGEAM:2022:130 28-06-2022

Tuchtcolleges

Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle, ECLI:NL:TGZRZWO:2024:91 01-08-2024

RECHTSPRAAK

***Klaagster is niet-ontvankelijk wegens niet-verschoonbare
overschrijding niet-betaling griffierecht.***

Klaagster is niet-ontvankelijk verklaard in haar appèl tegen een beslissing (waarvan de inhoud niet bekend is) van de notariële tuchtkamer omdat ondanks verstuurde rappels het griffierecht niet/te laat is voldaan. Het op het niet-ontvangen van de nota en aanmaningen gebaseerde bezwaar hiertegen wijst het tuchthof af. Het niet ontvangen van de nota ontheft klaagster immers niet van de verplichting het griffierecht te voldoen. Dit geldt temeer nu klaagster werd bijgestaan door een advocaat. Het had voorts op de weg van klaagster en haar advocaat gelegen om zo snel mogelijk na ontvangst van de nota en de herinneringsnota alsnog tot betaling van het griffierecht over te gaan. Dat zij dit niet hebben gedaan komt voor rekening en risico van klaagster. Het hof is daarom van oordeel dat klaagster geen omstandigheden heeft aangevoerd op grond waarvan de niet-betaling van het griffierecht verschoonbaar is. Het hoger beroep van klaagster zal daarom niet-ontvankelijk worden verklaard.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 30-04-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:1099

Zaaknummer: 200.328.203/01 NOT

Rechters: J.H. Lieber, J.C.W. Rang en S.V. Viveen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

A-G concludeert in de casus over het al dan niet onwaardig zijn van de echtgenoot die onder oplegging van een tbs-maatregel is ontslagen van alle rechtsvervolgging ter zake van het om het leven brengen van zijn echtgenote.

A-G Hartlief concludeert in de bekende zaak van X die in 2015 zijn echtgenote Y (met wie hij in algehele gemeenschap van goederen was gehuwd) om het leven heeft gebracht, maar daarvoor niet strafrechtelijk werd veroordeeld omdat hij vanuit een psychose handelde en hij – ondanks zijn veelvuldige en ernstige mishandeling van Y – ontslagen is van alle rechtsvervolgging onder gelijktijdige oplegging van een tbs-maatregel. Het hof [ERF 2023-0281] vernietigde het vonnis van de rechtbank [ERF 2022-0072] dat X niet onwaardig was om van zijn echtgenote te erven. De A-G komt in een conclusie van 56 pagina's tot het oordeel dat het oordeel van het hof in stand kan blijven. Het hof meende dat gezien het bepaalde in artikel 8 lid 1 EVRM en gezien de bijzondere omstandigheden van deze zaak, een redelijke wetstoepassing in dit geval meebrengt dat bij de toepassing van artikel 4:3 lid 1 onder a BW de eis van een strafrechtelijke veroordeling buiten toepassing moet blijven. Het gevolg daarvan is dat X onwaardig is om uit de nalatenschap van Y voordeel te trekken en dat hij dus niet haar erfgenaam is. In de conclusie komen de volgende aspecten aan de orde: de vraag wat precies wordt verstaan onder een onherroepelijke veroordeling in artikel 4:3 lid 1 onder a BW, een arrest van het EHRM waarin het EHRM heeft geoordeeld dat het hanteren van de eis van een onherroepelijke veroordeling voor onwaardigheid onder bijzondere omstandigheden in strijd kan zijn met artikel 8 EVRM en in zo'n geval daarom buiten toepassing moet blijven, de beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid bij de toepassing van artikel 4:3 lid 1 onder a BW en de maatschappelijke impact van de onderhavige zaak.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-07-2024

ECLI: ECLI:NL:PHR:2024:729

Zaaknummer: 23/0334

Rechters: T. Hartlief

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Museum heeft niet onzorgvuldig gehandeld bij het krachtens schenking verkrijgen van een schilderij.

Nadat de 81-jarige X mondeling een schilderij had geschonken aan een museum ontving het museum een brief van haar advocaat waarin deze namens haar verzoekt om het schilderij te retourneren omdat X de schenking niet heeft gewild. In het telefonisch gesprek dat X met een door het museum ingeschakelde kandidaat-notaris had, geeft zij aan de schenking te willen doorzetten hoewel zij daarmee ruzie met haar (klein)kinderen riskeert. Twee dagen later wordt het geheel vastgelegd in een thuis bij X ondertekende notariële akte in aanwezigheid van de notaris, een kandidaat-notaris en een juridisch medewerker van de notaris, de hoofddirecteur van het museum en een vriendin van X. De notaris doorloopt het KNB-stappenplan en zijn conclusie is dat X feitelijk wilsbekwaam is. De rechtbank [ECLI:NL:RBAMS:2022:1782] wijst de vordering van X en haar kinderen af dat het museum onrechtmatig jegens hen heeft gehandeld door onvoldoende onderzoek te doen naar de beschikkingsbevoegdheid van X omdat zij het schilderij al vele jaren eerder aan de kinderen heeft geschonken. Ook stellen zij dat X leed aan een geestelijke stoornis. Nader onderzoek was geboden, en niet de door het museum in gang gezette snelle procedure om de schenking snel vast te leggen. De rechtbank heeft de stelling van X en de kinderen verworpen. Het museum had geen reden om aan de wilsbekwaamheid van X te twijfelen op het tijdstip van de schenking, maar ook niet daarna. Door het inschakelen van een onafhankelijk derde deed het museum voldoende om zich te vergewissen van de geestesvermogens van X. Thans bevestigt het hof deze uitkomst. Anders dan appellanten hebben betoogd, is onvoldoende gebleken dat partijen eerst bij het passeren van de akte tot schenking het schilderij wilden overdragen. Dat een schenkingsakte is verleden ten overstaan van de notaris waarin is opgenomen dat X op dat moment nog eigenaresse was van het schilderij en dat zij eerst op die dag het schilderij schonk aan het museum laat onverlet dat de overdracht, (feitelijk) reeds had plaatsgevonden. Dit te meer nu de betrokkenheid van de notaris was bedoeld om de reeds verrichte schenking schriftelijk vast te leggen en daarnaast was ingegeven door de hiervoor genoemde brief. Mede gezien alle ingebrachte verklaringen en het onderzoek van de notaris is de vermeende wilsbekwaamheid van X onvoldoende onderbouwd. Het betoog dat het museum bij de verkrijging van het schilderij de ethische codes heeft genegeerd, verwerpt het hof eveneens.

Met dat betoog wordt miskend dat de normen in de ethische codes ertoe strekken te voorkomen dat musea objecten verwerven die een illegale herkomst hebben. In het onderhavige geval staat vast dat de herkomst van het schilderij legaal is. Van onzorgvuldig handelen van het museum rondom de verkrijging van het schilderij is niet gebleken en daarin ligt tevens besloten dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar is dat appellanten de verkrijging van het schilderij door het museum door middel van schenking hebben te dulden. De feitelijke gang van zaken rondom de schenking biedt bovendien geen steun voor de stelling dat sprake is geweest van misbruik van omstandigheden als bedoeld in artikel 3:44 BW.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 30-04-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:1170

Zaaknummer: 200.316.281/01

Rechters: M.L.D. Akkaya, T.S. Pieters en R.L. de Graaff

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Oorspronkelijke hoofdgerechtigden worden krachtens artikel 3:213 BW ook bij registergoederen van rechtswege hoofdgerechtigden bij in de plaats tredende goederen.

In zijn testament heeft de in 2022 overleden erflater aan zijn partner X [medegedaagde] het vruchtgebruik van zijn woning gelegateerd. X was bevoegd de goederen te vervreemden zonder medewerking of toestemming van de hoofdgerechtigden [de twee kinderen van erflater] waarbij het vruchtgebruik ook rust op de in de plaats komende goederen. In 2023 koopt X een appartement en in de koopovereenkomst wordt – samengevat – bepaald dat de koopsom wordt voldaan uit het vruchtgebruikskapitaal en dat de kinderen van rechtswege de hoofdgerechtigden van het appartement worden. De kinderen zijn geen partij bij de vervolgens gepasseerde akten van levering ter zake van de verkoop en levering van de woning en het appartement. De bewaarder van het kadaster heeft een waarschuwing melding uitgedaan omdat hij meent dat X als verkrijger van het appartement geldt nu zij daarbij niet is opgetreden als vertegenwoordiger van de kinderen. De rechtbank verwerpt het standpunt van de bewaarder van het kadaster en verklaart voor recht dat ook in geval van registergoederen zaaksvervanging optreedt. Dat gevolg treedt van rechtswege in, zonder dat de wet daaraan nadere voorwaarden stelt. Met name eist de wet niet dat de vruchtgebruiker voor de overdracht de medewerking van de hoofdgerechtigde nodig heeft, wat in strijd zou komen met artikel 3:212 lid 2 BW. Evenmin bevat de wet een nadere regeling voor registergoederen. Wel bevat artikel 3:24 BW een bepaling voor feiten die niet in het kadaster zijn ingeschreven. Deze bepaling regelt echter niet aan wie welke rechten toekomen, maar slechts wanneer ze aan een verkrijger kunnen worden tegengeworpen. De kinderen zijn dus van rechtswege hoofdgerechtigden geworden tot het appartement.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 03-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2024:3944

Zaaknummer: C/13/751324 / HA ZA 24-570

Rechters: F.L. Bolkestein

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eiser krijgt een vrij uitstel op de rol zodat gelegenheid bestaat uit te zoeken wie erfgenamen zijn.

In deze zaak oordeelt het gerecht dat in een eerder vonnis niet is bepaald dat eiser eigenaar is van een perceel grond dat door de overledene in 1885 is verkregen, nu in het betreffende hofvonnis volgens het gerecht niet meer is geconstateerd dat eiser kennelijk een nakomeling is van overledene en deelgenoot in de betreffende gemeenschap. De vorderingen van eiser om gedaagde te veroordelen het betreffende perceel te ontruimen en het perceel ex artikel 3:200a BW aan eiser toe te delen worden dan ook vooralsnog afgewezen. Er moet worden vastgesteld en onderzocht wie de nakomelingen en erfgenamen van overledene zijn. Met het oog op de lange tijd die dit vaak in beslag neemt, wordt aan eiser een vrij uitstel op de rol verleend voor de hierover in te dienen akte.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten

Datum uitspraak: 28-06-2022

ECLI: ECLI:NL:OGEAM:2022:130

Zaaknummer: SXM202100797

Rechters: A.J.J. van Rijen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De erfgenamen hebben geen recht op inzage dossier meerderjarigenbewindvoerder en de gesloten vaststellingsovereenkomst is niet vernietigbaar.

Voor het feitencomplex in deze complexe zaak over een gesloten vaststellingsovereenkomst gaan we uit van enkele beknopt samengevatte feiten. De vermogende A en B waren op Nederlandse en Franse huwelijkse voorwaarden met elkaar gehuwd. In de Nederlandse voorwaarden stond o.m. een finaal verrekenbeding en een rechtskeuze voor Nederlands recht. In de Franse huwelijkse voorwaarden was ten aanzien van het Franse onroerend goed gekozen voor de algehele gemeenschap van goederen naar Frans recht met uitsluiting van goederen verkregen krachtens schenking of erfrecht met uitsluitingsclausule alsmede een overnamebeding tegen vergoeding. Een flink deel van het vermogen van A is geclausuleerd verkregen krachtens erfrecht. In zijn testament heeft A aan B een bedrag gelegateerd en is een verkrijging bij opvolging (fidei-commis de residuo) ingesteld terwijl Q tot enig erfgenaam is benoemd en X [gedaagde 2] tot executeur/afwikkelingsbewindvoerder. Die X voerde – zo lijkt te volgen uit de niet altijd even duidelijke feiten – ook tijdens leven al het bewind over diens vermogen. Ook over het vermogen van B was kennelijk een meerderjarigenbewind ingesteld, met Y als bewindvoerder [gedaagde 1]. Na het overlijden van A hebben X en Y een vaststellingsovereenkomst gesloten ter zake van de afwikkeling van uit de diverse afspraken/huwelijkse voorwaarden voortvloeiende afspraken. In die vaststellingsovereenkomst wordt afstand gedaan van het recht op ontbinding en staat verder dat deze ten bate of schade van partijen wordt aanvaard. Naast diverse vorderingen uit hoofde van onrechtmatige daad/wanprestatie is vooral interessant dat de erfgenamen van B de vernietiging van de vaststellingsovereenkomst vorderen alsmede afgifte van een groot aantal stukken ter zake van het gevoerde bewind. De rechtbank is van oordeel dat de erfgenamen geen recht hebben op inzage in het dossier dat door de bewindvoerder wordt gehouden en ook niet in het dossier dat door de griffie wordt gehouden. Zij kunnen wel als erfgenamen van de rechthebbende de stukken inzien waarover de rechthebbende zelf heeft beschikt. De erfgenamen hebben echter niet gesteld dat hiervan ten aanzien van de gevorderde stukken sprake is (en dit is overigens ten aanzien van een verscheidenheid aan stukken, bijvoorbeeld met betrekking tot de correspondentie van de bewindvoerders, ook niet aannemelijk). De

rechtbank volgt de erfgenamen van A niet in hun standpunt dat geen vaststellingsovereenkomst is gesloten. Zij stellen zich op het standpunt dat partijen geen vaststellingsovereenkomst hebben gesloten, omdat nergens uit blijkt dat water bij de spreekwoordelijke wijn is gedaan en omdat nooit ergens over is getwist. Dit standpunt hebben de erven – zo de rechtbank – onvoldoende onderbouwd. Bovendien staat tussen de partijen die de vaststellingsovereenkomst hebben gesloten, niet ter discussie dat het een vaststellingsovereenkomst is, zodat aan een andere bedoeling van partijen op grond van de Haviltex-maatstaf niet toegekomen wordt. De rechtbank is van oordeel dat de overeenkomst als een vaststellingsovereenkomst gekwalificeerd dient te worden. Vervolgens gaat de rechtbank in op de overige door eisers ingestelde vorderingen wegens onrechtmatig handelen en wanprestatie bij de afwikkelingen van de huwelijkse voorwaarden en wijst deze vorderingen af. Ook het beroep op vernietiging van de vaststellingsovereenkomst wegens dwaling wijst de rechtbank af nu niet is gesteld wat de feitelijke en juridische grondslag van het beroep is. Wel geeft rechtbank aan dat de partij die de wederpartij als gevolg van dwaling op het verkeerde been zet, niet aan de vernietigbaarheid van de rechtshandeling kan ontkomen door het slachtoffer ertoe te bewegen hierin een clause op te nemen waarin een beroep op dwaling wordt uitgesloten. Indien de rechtshandeling immers onder invloed van een zodanig wilsgebrek tot stand is gekomen, geldt dit evenzeer voor de uitsluitingsclausule, zodat die clause eveneens vernietigbaar is. Over de gevolgen van de kwalificatie van de tussen partijen gesloten overeenkomst als een vaststellingsovereenkomst stelt de rechtbank dat dit met zich brengt dat zij een beroep op dwaling met terughoudendheid dient toe te passen. Ook betekent dit dat partijen in beginsel geen beroep op dwaling toekomt ten aanzien van hetgeen waarover juist werd getwist of onzekerheid bestond. Blijkt echter een misvatting te bestaan ten aanzien van hetgeen partijen als zeker en onbetwist aan hun overeenkomst ten grondslag hebben gelegd, dan is een beroep op dwaling wel mogelijk. Een beroep op dwaling is ook mogelijk als sprake is van betrokkenheid van de wederpartij bij de dwaling op een wijze als genoemd in artikel 6:228 lid 1 onder a of b BW.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 12-06-2024

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2024:4240

Zaaknummer: 417379

Rechters: M.M.K.J. Steketee

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Notaris handelde niet onzorgvuldig bij het passeren van drie kort na elkaar gemaakte testamenten en ook niet bij beoordeling ruimschoots voldoende verklaring en afgifte verklaring van erfrecht.

Vier broers [appellant 2 en appellant 3, broer 1 en broer 2] exploiteerden samen een agrarische VOF en woonden samen in één boerderij. In 2018 is bij broer 1 longkaker geconstateerd, en in 2019 is hij elders gaan wonen en is de VOF namens hem opgezegd. Op 15 maart 2019 heeft broer 1 zijn vorige testament (van 7 september 2012) gewijzigd. Op 9 september is ook dit testament weer aangepast. In dat door klagers overgelegde herroepen testament uit 2012 had broer 1 zijn drie broers [appellanten 2 en 3 en broer 2], en twee neven [appellanten 4 en 5] tot zijn enige erfgenamen benoemd. Nadat de in een hospice verblijvende broer 1 zijn testament op 4 juni 2020 opnieuw heeft gewijzigd, is hij op augustus 2020 overleden. In zijn testament had broer 1 de drie kinderen van een andere zus van hem [nicht 3 en twee neven 4 en 5] tot zijn enige erfgenamen benoemd en heeft hij mr. X tot executeur en afwikkelingsbewindvoerder benoemd. X heeft in oktober 2020 een ruimschoots-verklaring afgelegd en de erven hebben beneficiair aanvaard. Notaris Y heeft een verklaring van erfrecht opgesteld met daarin een verklaring dat X dat handelend in zijn hoedanigheid van executeur en afwikkelingsbewindvoerder bevoegd is om de goederen van de nalatenschap te beheren en daarover te beschikken. In november 2020 heeft de rechtbank verklaard dat de VOF ten aanzien van erflater is geëindigd en die met de andere drie wordt voortgezet onder de verplichting een overnamesom aan de erven van broer 1 te vergoeden. Vervolgens is in 2021 broer 2 overleden, de appellanten 2, 3, 4, 5 en 6 als zijn erven achterlatend. De appellanten 4, 5 en 6 zijn daarna toegetreden tot de VOF. In december 2022 heeft de rechtbank het verzoek van de VOF [appellante 1] en de appellanten 3, 4, 5 en 6 om X als executeur te ontslaan, afgewezen en hen op grond van artikel 4:149 lid 2 BW niet-ontvankelijk verklaard. Het Hof heeft dit oordeel in juni 2023 bekrachtigd. Klagers verwijten de notaris tevens de wilsbekwaamheid van broer 1 bij het opmaken van de drie laatste testamenten en de juistheid van de ruimschoots voldoende verklaring onvoldoende te hebben onderzocht alsmede ten onrechte de verklaring van erfrecht te hebben afgegeven. Net als in eerste aanleg is ook het hof van oordeel dat appellanten 2, 3, 4, 5 en 6 [als erven genoemd in het 2012-testament [2, 3, 4 en 5] resp. erfgenaam bij versterf [6] ontvankelijk zijn in de klacht over de wilsbekwaamheid, maar dat

niet valt in te zien welk (eigen) belang de VOF nog zou kunnen hebben bij het indienen van dit klachtonderdeel. Ook het hof acht de VOF niet-ontvankelijk. Volgens het hof hebben klagers hun stelling dat er voldoende redenen waren om te twijfelen aan de betrouwbaarheid van de verklaringen van de notaris omtrent (het onderzoek naar) de wilsbekwaamheid niet voldoende onderbouwd. Het is vaste jurisprudentie dat bij de beoordeling van de wilsbekwaamheid primair mag worden uitgegaan van de eigen waarneming van de notaris. De notaris heeft een toelichting gegeven op de totstandkoming van het testament van 15 maart 2019 en hoefde niet nog meer documenten (zoals haar volledige dossieraantekeningen of de drie testamenten) over te leggen om haar verweer te staven. Hoewel niet met zekerheid vast te stellen is of het eerste gesprek onder vier ogen was, was de notaris voldoende alert op mogelijke beïnvloeding. Broer 1 heeft voldoende gelegenheid gehad om van het concept kennis te nemen. De wijzigingen in september 2019 en juni 2020 behelsden slechts kleine wijzigingen en geen aanpassing van de erfstelling. Het hof is, anders dan de kamer, van oordeel dat klagers ontvankelijk zijn in de overige klachtonderdelen. Zij zijn weliswaar geen schuldeisers van de nalatenschap, maar wel schuldenaars in verband met het beëindigen van de vennootschapsovereenkomst en hebben er belang bij te weten door wie zij kunnen worden aangesproken. Van aanwijzingen die gerede twijfel bij de notaris hadden moeten wekken op grond waarvan zij nader onderzoek had moeten doen naar de juistheid van de ruimschoots voldoende verklaring, is het hof niet gebleken. De notaris heeft verklaard dat de uitleg van X – van wie de notaris Y wist dat hij broer 1 bij leven al als advocaat bijstond – gebaseerd was op objectieve informatie en dat deze uitleg paste bij hetgeen bij de notaris bekend was over broer 1. Ten slotte stond het de notaris vrij om de verklaring van erfrecht in te schrijven in de openbare registers. Anders dan klagers stellen, is deze verklaring alleen een weergave van hetgeen een erfflater heeft beslist over zijn nalatenschap en wie bevoegd is namens die nalatenschap op te treden. Dat het aandeel van broer 1 in een kadastraal perceel en zijn aandeel in de ontbonden gemeenschap van de VOF en aanspraken op die vennootschap zijn overgegaan op zijn erfgenamen is een gevolg van artikel 4:182 BW en zeker geen gevolg van de verklaring van erfrecht en de inschrijving daarvan in de openbare registers.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 14-05-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:1222

Zaaknummer: 200.334.499/01 NOT

Rechters: J.H. Lieber, J.C.W. Rang en S.V. Viveen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Nadat een onderzoek naar de doodsoorzaak van erflaatster reden was voor ambtshalve schorsing van de executeur, is de vastgestelde natuurlijke doodsoorzaak reden om deze schorsing thans op te heffen.

De in 2022 overleden erflaatster heeft verweerder tot haar enig erfgenaam en executeur benoemd. Na het overlijden heeft de officier van justitie besloten een oriënterend strafrechtelijk onderzoek te starten naar haar doodsoorzaak. Verzoekster verzoekt ontslag van verweerder als executeur omdat de politie een onderzoek is gestart naar vermeende betrokkenheid van verweerder [en zijn echtgenote] bij het overlijden van erflaatster. De kantonrechter oordeelt dat verzoekster niet tot de in artikel 4:149 lid 2 BW genoemde kring behoort en niet-ontvankelijk is in haar verzoek. Desondanks ziet de kantonrechter in het politieonderzoek wel aanleiding om verweerder ambtshalve als executeur te schorsen. Omdat er geen zaken zijn die geen uitstel dulden, wordt geen tijdelijk executeur benoemd.

In ECLI:NL:RBDHA:2023:22266 oordeelt de kantonrechter dat uit verklaringen blijkt dat erflaatster een natuurlijke dood is gestorven en dat er geen belemmeringen meer zijn om de schorsing op te heffen. Over het betoog van verzoekster dat de bizarre omstandigheden die aan erflaatsters overlijden voorafgingen reden zouden zijn dat verweerder geen rechten aan het testament zou moeten kunnen ontlenen, oordeelt de kantonrechter dat het verzoekster vrij staat dit te betogen, maar dat dit thans onvoldoende concreet is om de schorsing te handhaven. Zeker nu verzoekster niet meer voornemens is de geldigheid van het testament van erflaatster aan te tasten. Over het zelfstandig verzoek van verweerder om verzoekster te verbieden zich nog verder uit te laten over mogelijke betrokkenheid van verweerder bij het overlijden van erflaatster en te gebieden uitlatingen op (onder meer) sociale media te verwijderen, stelt de kantonrechter dat onderhavige procedure daarvoor niet de geëigende weg is. Het verzoek van verweerder om notaris X te gebieden ministerieplicht te verlenen voor het opmaken van een verklaring van erfrecht ten behoeve van verweerder, wordt afgewezen vanwege de ministerieplicht van een notaris, artikel 21 Wna.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 20-01-2023

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2023:22265

Zaaknummer: 10189877 EJ VERZ 22-85358

Rechters: C.W.D. Bom

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De door toepasselijkheid van Turks huwelijksvermogensrecht en gedeeltelijk Turks erfrecht door executeur niet (voldoende) (h)erkende complexheid van nalatenschap alsmede de slechte verhouding tussen de erven en de executeur zijn redenen voor benoeming externe executeur.

De feiten in deze zaak komen er kort samengevat op neer dat de met Y gehuwde (maar niet meer met haar samenwonende) en in 2020 overleden erflater X met o.m. onroerend goed in Turkije en testamenten van gelijke strekking opgesteld in zowel Nederland als Turkije Y heeft onderfd en zijn zeven kinderen [verweerders], een zoon [appellant] en vijf anderen tot erfgenaam heeft benoemd. De zoon is tevens executeur en er is rechtskeuze voor Nederlands recht. Het Turkse testament wordt in Turkije door Y bestreden. De kantonrechter heeft het verzoek tot ontslag van de zoon als executeur toegewezen. In appèl stelt het hof voorop dat het aannemelijk is dat appellant zijn uiterste beste heeft gedaan om aan de wens van erflater te voldoen om de rol van executeur naar eer en geweten en naar beste kunnen te vervullen. Het hof is echter van oordeel dat er gewichtige redenen zijn om appellant te ontslaan als executeur, omdat de afwikkeling van de nalatenschap van erflater een zeer ingewikkelde juridische kwestie is en aan het hof is gebleken dat appellant dit niet, althans niet voldoende heeft onderkend, althans daar onvoldoende naar gehandeld heeft. Zo is het Turkse huwelijksvermogensrecht van toepassing en dat is sinds 1 januari 2002 in Turkije gewijzigd. Verder geldt dat op de nalatenschap van erflater het Nederlandse erfrecht van toepassing is en dat op zijn vermogen gelegen in Turkije het Turkse erfrecht geldt. Dat kent een legitieme portie voor onder andere de langstlevende echtgenoot. Dat appellant deze ingewikkelde juridische kwestie niet heeft onderkend blijkt bijvoorbeeld uit de omstandigheid dat hij sinds november 2021 geen of amper onderzoek heeft gedaan naar de huwelijksvermogensrechtelijke verhouding tussen zijn vader (erflater) en zijn moeder. Daarbij komt dat ook aan het hof tijdens de mondelinge behandeling is gebleken dat de onderlinge verhoudingen tussen de erfgenamen op dit moment dusdanig slecht zijn dat het hof alle aanleiding ziet voor de benoeming van een externe executeur. Dat daarmee kosten zijn gemoeid maakt dit niet anders, zeker nu voorshands is gebleken dat de omvang van de nalatenschap het dragen van kosten wel mogelijk maakt.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 30-05-2024

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2024:1824

Zaaknummer: 200.338.883_01

Rechters: R.R.M. de Moor, A.P. Zweers-van Vollenhoven en M.W.M. Souren

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Onduidelijkheid status woning en het feit dat er minderjarigen in wonen, is reden om af te wijken van ‘uitvoerbaarheid zonder voorwaarden’ van het oordeel in eerste aanleg.

Dochter X verblijft in de woning die deel uitmaakt van de nalatenschap van haar moeder Y. In geschil is of X de woning dient te verlaten in een nalatenschap waarin – verkort samengevat – de positie omtrent het woonhuis onduidelijk is. Hierover is in een bodemzaak uitspraak gegeven. In beginsel heeft te gelden dat de daarin uitgesproken veroordeling uitvoerbaar dient te zijn. Toch is er volgens het gerecht reden om van dit principe af te wijken omdat er juridische onduidelijkheid bestaat omtrent de status van de woning die bovendien mede bewoond wordt door de minderjarige dochters van X.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 26-04-2024

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2024:112

Zaaknummer: SXM2024H00046

Rechters: E.A. Saleh, E.M. van der Bunt en C.J.H.G. Bronzwaer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vereffeningskosten niet veroorzaakt door onrechtmatig handelen en dus geen te verhalen schadepost.

In deze zaak heeft de rechtbank op verzoek van eisers in een onbeheerde nalatenschap X tot vereffenaar benoemd. Vervolgens heeft X door erflater tijdens leven verrichte schenkingen aan A vernietigd. A is deswege veroordeeld tot (terug)betaling aan de nalatenschap. In geschil is nu of de vereffenaarskosten onnodig zijn gemaakt. Het verwijt is dat als A meteen naar waarheid had verklaard ter zake van de ontvangen bedragen, geen verzoek tot benoeming van een vereffenaar zou zijn ingediend en de vereffeningskosten dus in feite onnodig zijn gemaakt. De rechtbank gaat hier niet in mee en is van mening dat de vereffenaar is benoemd omdat sprake was van een onbeheerde nalatenschap zodat de vereffenaarskosten niet zijn veroorzaakt door onrechtmatig handelen van A.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 24-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2024:3969

Zaaknummer: C/08/308038 / HA ZA 24-3

Rechters: C.H. de Haan

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Beroep financieel adviseur op verrekening bij het moeten nakomen van betalingsverplichting wegens door erflaatster bij leven overgeboekte gelden kan deels worden verrekend.

Deze zaak borduurt voort op ERF 2024-0064 waarin uiteindelijk een financieel adviseur is veroordeeld tot betaling aan de nalatenschap/de erven in verband met door erflaatster tijdens leven overgeboekte gelden. In appèl wijst het hof het beroep op verrekening deels toe.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 14-05-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:1307

Zaaknummer: 200.304.049/01

Rechters: P.J. van Eekeren, M.M.M. Tillema en A.C. van Schaick

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bewijskracht notariële akte laat rechtbank geen andere optie dan de conclusie dat erflaatster zoals expliciet was vastgelegd in die akte een bevoordelingsbedoeling had.

In 2020 is de moeder van eiser A en gedaagde B overleden. Moeder heeft nog een derde zoon, C. Moeder heeft B en C tot erfgenaam en executeur/afwikkelingsbewindvoerder benoemd (alleen B heeft deze benoeming aanvaard). Aan A is een legaat toegekend ter grootte van zijn erfdeel als hij versterferfgenaam zou zijn geweest (verminderd met € 40.000). Moeder is in 2011 met B en C een VOF aangegaan. Toen Moeder en C in 2019 uittraden, zijn diverse in een notariële verdelingsschenkingsovereenkomst vastgelegde schenkingen gedaan. A doet een beroep op zijn legitieme portie. In dat kader gaat de rechtbank in op de diverse vermogensbestanddelen en de waarde daarvan. Interessant is dat B in dat kader betwist dat hij bij de uittreding is bevoordeeld. Onder verwijzing naar hetgeen is vastgelegd in de notariële akte en de bewijskracht van dergelijke akten laat de inhoud daarvan naar het oordeel van de rechtbank geen andere conclusie toe dan dat erflaatster heeft beoogd B in financiële zin te bevoordelen. Er is geen bewijs voor een andere opvatting. Voor het overige is de berekening van de legitieme portie zoals gebruikelijk een feitelijke aangelegenheid.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 24-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:7887

Zaaknummer: C/15/341909/ HA ZA 23-392

Rechters: M.C. van Rijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Volgens tuchtrecht was samenstellend accountant niet verplicht om proactief advies te geven over het besparen van erfbelasting.

Tot de uitspraken waarover verslag wordt gedaan in de ERF Updates behoren niet die inzake accountantstuchtzaken, maar de uitzondering bevestigt de regel. Kort en goed heeft erflaatster haar zoon tot enig erfgenaam benoemd en haar echtgenoot een vruchtgebruiklegaat toegekend. In de notariële akte van verdeling en afgifte vruchtgebruik wordt vastgelegd dat de zoon een vordering heeft op vader van circa € 745.000, te verminderen met circa € 50.000 wegens verschuldigde successierechten. In verband met het vruchtgebruik van vader op deze vordering is hij geen rente verschuldigd. Na het overlijden van vader valt de alsdan verschuldigde erfbelasting tegen. De accountant van vader had altijd betoogd dat de na het tweede overlijden te verwachten erfbelasting ieder jaar zou afnemen. De erfgenamen stellen dat de accountant heeft nagelaten duidelijkheid te verschaffen over de werking van het testament en had moeten adviseren hoe erfbelasting zou kunnen worden bespaard. De tuchtrechter volgt hen niet hierin. Het is in de eerste plaats aan de notaris om wensen ter zake van uiterste wilsbeschikkingen te inventariseren en daarover voor te lichten. Een proactieve rol krijgt een samenstellend accountant niet door kennis van het testament, maar hooguit pas als daarover een gerichte vraag wordt gesteld.

Instantie: Accountantskamer NIVRA

Datum uitspraak: 22-01-2024

ECLI: ECLI:NL:TACAKN:2024:2

Zaaknummer: 23/1384 Wtra AK

Rechters: A.A.A.M. Schreuder, I.F. Clement en P. Volker

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank oordeelt dat niet vaststaat dat pinopnames zijn gedaan zonder toestemming.

In het kader van de verdeling van een nalatenschap gaat de rechtbank met name in op het eventuele restant van een door erflaatster aan gedaagde uitgeleend bedrag en vermeende door gedaagde zonder toestemming tijdens leven gedane pinopnames. Uit het feitencomplex leidt de rechtbank af dat gedaagde nog € 1.500 moet voldoen aan de nalatenschap en dat afgezien van vermoedens van eiser, verder niet is komen vast te staan dat de opnames zijn gedaan zonder toestemming.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 03-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2024:4101

Zaaknummer: C/13/742941 / HA ZA 23-1077

Rechters: R.H.C. van Harmelen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Machtiging verwerping nalatenschap geweigerd.

In deze zaak wordt machtiging verzocht tot verwerping van de nalatenschap namens een minderjarige erfgenaam. De machtiging wordt geweigerd omdat geen informatie is verstrekt waaruit blijkt van een negatieve nalatenschap ondanks herhaald verzoek tot het overleggen/opsturen van stukken.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 24-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:5115

Zaaknummer: 11024308 OV VERZ 24-1509 (E)

Rechters: P.P.M. van der Burgt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzochte machtiging verwerping namens minderjarige geweigerd, maar ongevraagd wel – als ordemaatregel – machtiging verleend tot opvragen van alle gegevensdragers teneinde nalatenschap te kunnen inventariseren.

Een uitspraak van de kantonrechter over een verzoek om machtiging te verlenen tot verwerping van een nalatenschap namens een minderjarige. Interessant is dat de omvang van de boedel nog onbekend is en dus staat ook niet vast of de minderjarige belang heeft bij verwerping. In dat kader overweegt de kantonrechter dat de wet in artikel 4:185 lid 1 BW bepaalt dat schuldeisers gedurende een termijn van drie maanden na het overlijden van een schuldenaar geen verhaal kunnen nemen op goederen van de nalatenschap. Deze bepaling beoogt – zo de kantonrechter – potentiële erfgenamen de tijd te bieden om de nalatenschap te inventariseren teneinde een weloverwogen keuze uit te kunnen brengen. Gedurende deze termijn kan de kantonrechter voorts de maatregelen voorschrijven die hij geboden acht. De kantonrechter overweegt dat de bevoegdheid tot het voorschrijven van maatregelen hoofdzakelijk lijkt te zijn ingegeven door de belangen van de schuldeisers, maar dat de bepaling met het oog op het belang van potentiële erfgenamen (om een afgewogen keuze te kunnen maken rondom de vererving van een nalatenschap) een discretionaire bevoegdheid toekent aan de kantonrechter wat betreft het voorschrijven van maatregelen. Dit tezamen met het gegeven dat de kantonrechter ook elders in het erfrecht (art. 4:192 lid 2 BW) de bevoegdheid heeft om bij wijze van ordemaatregel het beheer van een nalatenschap aan een of meer personen toe te kennen, brengt de kantonrechter ertoe zich in het belang van de minderjarige(n) bevoegd te achten tot het opleggen van een maatregel als bedoeld in artikel 4:185 lid 2 BW. De kantonrechter machtigt de verzoeker tot inzage in en het verlangen van afschriften van alle gegevensdragers en de administratie van erflaatster. Daarbij merkt de kantonrechter op dat de verzoeker op grond van deze machtiging van derden/instanties inzage dient te verkrijgen in alle bancaire gegevens en (belasting)administratie van erflaatster en dat eventuele schuldeisers van de nalatenschap op verzoek van de verzoeker hun vorderingen op de nalatenschap dienen op te geven en desgevraagd met stukken dienen te onderbouwen. De kantonrechter stelt hiermee de verzoeker in staat de samenstelling en omvang van de nalatenschap nader te inventariseren.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 24-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:5113

Zaaknummer: 11158495 OV VERZ 24-2807 (T)

Rechters: P.P.M. van der Burgt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank bepaalt de termijn waarop de vorderingen van schuldeisers moeten zijn ingediend.

Op verzoek van de door de rechtbank benoemde vereffenaar bepaalt de rechtbank de uiterste termijn waarop de vorderingen van schuldeisers moeten zijn ingediend en bepaalt tevens de wijze waarop de oproeping dient te geschieden.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 19-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:5054

Zaaknummer: 11154490 OV VERZ 24-2766 (E)

Rechters: P.P.M. van der Burgt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter ziet aanleiding om de aanvankelijk lichte vereffening te verzwaren en de erfgenamen/vereffenaars extra verplichtingen op te leggen.

Na door schuldeisers gemelde onregelmatigheden in de ter inzage gelegde boedelbeschrijving in een negatieve nalatenschap bepaalt de kantonrechter, anders dan de rechtbank in een eerder schrijven had gemeld, dat de lichte vereffening niet (meer) van toepassing is. De kantonrechter ziet gelet op het negatieve saldo van de boedel, het lange verloop tussen het overlijden van erflaterster en het indienen van de boedelbeschrijving, de opmerkingen van de schuldeisers en de omstandigheid dat de erfgenaam/vereffenaar niet heeft gereageerd, aanleiding om met het oog op een regelmatige vereffening gebruik te maken van lid 1 van artikel 4:221 BW. Dit artikel geeft de kantonrechter de bevoegdheid om te bepalen dat de in de artikelen 4:214 lid 1 en 5 en 4:218 BW omschreven verplichtingen wel komen te rusten op de erfgenamen die uit hoofde van aanvaarding onder het voorrecht van boedelbeschrijving vereffenaar zijn. Dit betekent dat de vereffening zal worden verzwared met de verplichtingen tot het oproepen van de schuldeisers om hun vorderingen bij de vereffenaars dan wel de boedelnotaris – indien aanwezig – in te dienen, het zo spoedig mogelijk neerleggen van een lijst van erkende en betwiste vorderingen en aanspraken op voorrang bij de boedelnotaris, of bij gebreke daarvan bij de griffie van de rechtbank, ter inzage van de erfgenamen, de legatarissen en allen die zich als schuldeiser hebben aangemeld en ieder van hen daarvan in kennis te stellen; het neerleggen van een rekening en verantwoording en uitdelingslijst zoals bepaald in artikel 4:218 BW. Bij dit alles kan de vereffenaar zich voor wat betreft de openlijke oproep en openlijke bekendmaking beperken tot plaatsing in de digitale Staatscourant.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 25-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:7657

Zaaknummer: 10969648 \ EJ VERZ 24-73

Rechters: S.W.S. Kiliç

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

***De rechtbank wijst het verzoek tot vervallenverklaring
erfgenaamschap wegens niet nakomen last af.***

In de door erflater met zijn zoon gesloten VOF-overeenkomst is een verdelings-overnamebeding opgenomen. Erflater heeft zijn kinderen als zijn enig erfgenamen achtergelaten en in zijn testament heeft hij als last opgenomen dat zijn zoon een woonhuis moet verkopen en leveren tegen waarde in het economisch verkeer aan de dochter van erflater. De last geldt ook als de woning tot het vennootschapsvermogen behoort. Verzoekers verzoeken de vervallenverklaring van het erfgenaamschap van de zoon. De rechtbank constateert dat verzoekers (onder wie de dochter) als mede-erfgenamen belanghebbenden zijn in de zin van artikel 4:131 BW. De rechtbank wijst het betoog van de zoon af dat de last in strijd is met zijn recht om het woonhuis over te nemen op grond van de vennootschapsovereenkomst. Uit het testament volgt juist dat erflater het op grond van de vennootschapsovereenkomst aan de zoon toekomende recht in acht heeft genomen. De rechtbank overweegt ook dat de last de verplichting behelst tot verkoop én levering en dat de zoon daaraan op dit moment nog niet kan voldoen. Hij kan het woonhuis immers pas leveren als dat zijn juridische eigendom is geworden en daarvoor is een notariële leveringsakte en inschrijving in de daarvoor bestemde registers van het kadaster vereist. Omdat partijen nog geen overeenstemming hebben kunnen bereiken over de waarde is de rechtbank van mening dat niet volgehouden kan worden dat de zoon op grond van de vennootschapsovereenkomst de levering kon afdwingen en dat zijn tekortkoming erin is gelegen dat hij dat niet heeft gedaan. Dat de overname van de vof en de daarmee samenhangende levering van de woning aan de dochter nog niet is afgerond, valt dus ook niet (volledig) aan de zoon toe te rekenen. Temeer nu ook niet is gebleken dat hij de overname bewust frustreert en daarmee tekortschiet in zijn verplichtingen in het kader van de bedrijfsovername.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 16-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:5384

Zaaknummer: C/02/411398/HA RK 23-132

Rechters: J.A.J. van den Boom

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank zet de gevolgen van verstekverlening uiteen en beoordeelt vervolgens in het kader van de verdeling van de nalatenschap diverse kostenposten/schulden.

Deze zaak ziet op de verdeling van de nalatenschap en de omvang van de schulden van de nalatenschap. Eiseres is de executeur en tevens mede-erfgenaam. Van de vier gedaagden zijn er drie niet verschenen. Tegen hen is verstek verleend. Nu gedaagde sub 3 wel is verschenen, wordt op grond van artikel 140 Rv één vonnis tussen partijen gewezen, dat als een vonnis op tegenspraak wordt beschouwd. Dat betekent dat de andere drie hoger beroep moeten instellen als zij het niet met dit vonnis eens zijn (en dat zij geen verzet kunnen instellen). Artikel 139 Rv bepaalt dat in geval van verstekverlening de vordering van eiser wordt toegewezen, tenzij deze de rechter onrechtmatig of ongegrond voorkomt. Daarbij geldt dat door de wel verschenen gedaagde aangevoerde verweren niet in het voordeel van de niet verschenen gedaagde werken, tenzij sprake is van een rechtsbetrekking tussen partijen die verplicht tot een voor alle partijen gelijke beslissing (vergelijk HR 28 mei 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZC2911). Daarvan is sprake bij een processueel ondeelbare rechtsverhouding, zijnde een rechtsverhouding waarbij het rechtens noodzakelijk is dat een beslissing daarover in dezelfde zin luidt ten aanzien van alle bij die rechtsverhouding betrokkenen. Dat is het geval, nu het hier gaat om de verdeling van de nalatenschap van erflaterster waartoe alle partijen zijn gerechtigd. Omdat eiseres erkent dat de executeur is geëindigd omdat de werkzaamheden als executeur zijn afgerond, wordt zij in haar vorderingen voor zover deze zijn ingesteld in haar hoedanigheid van executeur niet-ontvankelijk verklaard. In het kader van de gemaakte kosten overweegt de rechtbank dat artikel 4:7 lid 1 sub d BW bepaalt dat de kosten van executeur, met inbegrip van het loon van de executeur, schulden van de nalatenschap zijn. Als de executeur gelet op zijn taak en de vervulling daarvan in redelijkheid niet had kunnen komen tot het maken van deze kosten of het ontstaan daarvan had kunnen voorkomen, kan er aanleiding zijn te oordelen dat de executeur deze kosten geheel of gedeeltelijk zelf moet dragen. Daarbij zijn in elk geval van belang de aard van deze kosten, de reden voor het ontstaan daarvan, de verwijtbaarheid en de vermijdbaarheid daarvan en de omvang van de nalatenschap. Daarnaast bepaalt artikel 3:170 lid 1 BW dat handelingen dienende tot gewoon onderhoud of tot behoud van een gemeenschappelijk goed, en in het algemeen handelingen die geen uitstel kunnen lijden, door

iedere deelgenoot zo nodig zelfstandig kunnen worden verricht. Op grond van artikel 3:172 BW worden de daarbij gemaakte kosten door de deelgenoten gedeeld naar evenredigheid van hun aandeel in de gemeenschap. De hoofdregel is (dus) dat deelgenoten gezamenlijk beheersbevoegd zijn. Uit artikel 4:144 lid 1 BW volgt verder dat de executeur tot taak heeft de goederen van de nalatenschap te beheren en de schulden van de nalatenschap te voldoen, die tijdens zijn beheer uit die goederen behoren te worden voldaan. Daarnaast bepaalt artikel 4:147 lid 1 BW dat de executeur bevoegd is door hem beheerde goederen te gelde te maken, voor zover dit nodig is voor de tot zijn taak behorende voldoening van schulden van de nalatenschap en de nakoming van de hem opgelegde lasten. De executeur mag dus uitsluitend goederen van de nalatenschap te gelde maken als dat nodig is om schulden van de nalatenschap te voldoen. Met inachtneming hiervan gaat de rechtbank vervolgens in op de diverse kostenposten en bepaalt dat alle erven in het kader van de verdeling recht hebben op een gelijk deel van het aldus berekende saldo van de nalatenschap.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 10-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:5376

Zaaknummer: C/02/416208 / HA ZA 23-609

Rechters: S.H.L. Baggel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ontruiming afgewezen omdat niet voldoende aannemelijk is dat huurvoortzetting wordt afgewezen.

De verhuurder vordert de ontruiming van de woning door de zoon van erflater/huurder. Kort voor het overlijden van erflater heeft de verhuurder een verzoek van vader afgewezen om de zoon als medehuurder aan te merken. Als na het overlijden de zoon opnieuw huurvoortzetting verzoekt en de verhuurder dit afwijst, start de zoon een huurvoortzettingsprocedure. De door de verhuurder in onderhavige procedure als voorlopige voorziening gevorderde ontruiming wijst de kortgedingrechter af. Hoewel de zoon in de bodemprocedure nog een aantal fikse hobbels zal moeten nemen, is de vordering niet volledig kansloos. Het is aan de kantonrechter in de inmiddels aanhangige bodemprocedure om in dit geval te beoordelen of de zoon een duurzame gemeenschappelijke huishouding voerde met vader, of de zoon voldoende financiële waarborg biedt om de woning zelfstandig te huren en of de zoon in aanmerking komt voor een huisvestingsvergunning. Indien in dit kort geding op basis van de thans voorhanden informatie vooruit zou worden gelopen op dat oordeel ten aanzien van de vordering van de zoon ex artikel 7:268 lid 2 BW tot voortzetting van de huur ná de zesmaandentermijn, zou daardoor de wettelijke bescherming van de zoon worden doorkruist. De wet kiest in artikel 7:268 lid 2 BW nu eenmaal voor een systeem waarin de samenwoner de huur voort kan zetten hangende de beslissing van de bodemrechter op de vordering om de huur te mogen voortzetten. In sprekende gevallen waarin een vordering ex artikel 7:268 lid 2 BW kansloos is, kan in kort geding aan de bescherming voorbij worden gegaan, maar waar de zaak nog twee kanten op kan gaan zoals ook in dit geval, past de kortgedingrechter terughoudendheid.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 06-08-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:8030

Zaaknummer: 11114405 \ VV EXPL 24-96m

Rechters: S.N. Schipper

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Niet de kantonrechter maar de rechtbank is bevoegd ter zake van een verzoek ex artikel 4:16 lid 4 BW.

Het betreft een procedure tussen de kinderen van erflaatster en haar tweede echtgenoot, niet zijnde de vader van de kinderen, met betrekking tot een verzoek tot het verstrekken van inlichtingen/verschaffen van stukken ex artikel 4:16 BW teneinde te bewerkstelligen dat de omvang van vordering van de kinderen op de echtgenoot kan worden vastgesteld. Tevens wordt die vaststelling gevorderd. De kantonrechter overweegt dat uit artikel 42 Wet RO volgt dat in burgerlijke zaken de rechtbank bevoegd is, behoudens bij de wet bepaalde uitzonderingen. Artikel 93 sub d Rv geeft de wetgever de mogelijkheid om in de wet te bepalen dat bepaalde zaken worden behandeld en beslist door de kantonrechter. In de wet is echter niet bepaald dat een verzoek op grond van artikel 4:16 vierde lid BW door de kantonrechter wordt behandeld. De beslissing op dit deel van het verzoek van verzoekers moet dus worden genomen door de rechtbank en niet door de kantonrechter. Dit betekent dat de kantonrechter niet bevoegd is om dit deel van het verzoek te behandelen. Het standpunt van verzoekers ter zitting dat de kantonrechter wel bevoegd is en deze bevoegdheid ontleent aan het ontbreken van een testament is dan ook een juridische misslag en overigens in strijd met het gesloten stelsel van het procesrecht. De kantonrechter zal de zaak niet (ambtshalve) doorverwijzen naar de rechtbank, omdat verzoekers ter zitting niet te kennen hebben gegeven daarop prijs te stellen en gelet op de kosten die hiermee voor partijen zouden zijn gemoeid. Het verzoek om een notaris opdracht te geven tot het opstellen van boedelbeschrijving wordt toegewezen. De tweede echtgenoot wordt verplicht de daarvoor vereiste informatie ter beschikking te stellen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 23-05-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:8024

Zaaknummer: 10877534 / EJ VERZ 24-9

Rechters: M.C. van Rijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vereffenaar hoeft niet tussentijds verantwoording aan erven af te leggen en verzoeken tot overleggen van stukken/administratie worden afgewezen want zijn ‘fishing expedition’.

Verzoekers A en B en medeverweerster C zijn de kinderen van erflaatster X (overleden in 2022) en erflater Y (overleden in 2017). C en haar echtgenoot zijn in loondienst bij ondernemingen van X en Y. Tot de nalatenschap van X behoort onroerend goed bestaande uit een tankstation c.a. In juli 2022 heeft de rechtbank medeverweerder Q tot vereffenaar benoemd, en op 16 juli 2024 is Q op diens verzoek (zie ECLI:NL:RBNHO:2024:7132, ERF 2024-0368) ontslag verleend en is Z per 15 november 2024 in zijn plaats benoemd. Verzoekers dienen een groot aantal verzoeken in die er samengevat op neerkomen dat de kantonrechter Q diverse instructies moet geven ter zake van de afwikkeling van de nalatenschap zoals die om het onroerend goed als één geheel te verkopen, een andere makelaar in te schakelen, het overleggen van diverse stukken uit de administratie van erflaatster, het afleggen van verantwoording en het bewerkstelligen van het ontslag van C en haar echtgenoot. Ook verzoeken zij de kantonrechter C te verplichten tot het overleggen van diverse stukken. De kantonrechter beschouwt het verzoek over het onroerend goed en de in te schakelen makelaar als een bezwaar omtrent de voorgenomen wijze van tegeldemaking in de zin van artikel 4:215 lid 2 BW en stelt vast dat partijen het met elkaar eens zijn dat het bij de onderneming behorende onroerend goed als één geheel moet worden verkocht. De kantonrechter gaat er dan ook van uit dat dit het uitgangspunt is bij de verkoop. Daarnaast is de kantonrechter van oordeel dat Q, als vereffenaar van de nalatenschap, de vrije hand heeft in de keuze van de makelaar en de verdere wijze van verkoop. De kantonrechter heeft geen aanleiding om aan te nemen dat dit op enige manier nadelig is voor de boedel. Hetgeen verzoekers in dit verband hebben aangevoerd, leidt niet tot een ander oordeel. Daarbij gaat de kantonrechter ervan uit dat de door Q in te schakelen makelaar een bedrijfsmakelaar is, die de gunstigste opbrengst zal proberen te realiseren. Verder merkt de kantonrechter op dat hij op grond van artikel 4:210 lid 1 BW aan vereffenaars een aanwijzing kan geven. Dit is echter een discretionaire bevoegdheid en dus kunnen belanghebbenden de kantonrechter wel op de hoogte stellen van feiten en omstandigheden die zouden kunnen leiden tot het geven van een aanwijzing maar kunnen zij niet om een aanwijzing vragen. Gelet hierop worden verzoekers in zoverre niet-

ontvankelijk verklaard in hun verzoeken daaromtrent. Over de af te leggen verantwoording en de door Q en C over te leggen stukken overweegt de kantonrechter dat het niet aan de erfgenamen is om gedurende de vereffening de werkzaamheden van de vereffenaar te controleren. Dat behoort tot de toezichthoudende taak van de kantonrechter en in hetgeen door verzoekers is gesteld ziet de kantonrechter geen reden om Q een aanwijzing te geven om nader onderzoek te doen naar in het verleden verrichte transacties (met C). Verder is de kantonrechter van oordeel dat verzoekers het belang bij het verkrijgen van de door hen gewenste stukken en het (laten) afleggen van rekening en verantwoording door C in de huidige stand van de procedure, de vereffeningfase, niet hebben aangetoond of anderszins onderbouwd hebben. Daarmee hebben deze verzoeken eerder het karakter van een ontoelaatbare ‘fishing expedition’. De kantonrechter ziet dan ook geen aanleiding om Q een aanwijzing te geven om nog meer administratieve bescheiden via C of derden te verkrijgen en aan verzoekers over te leggen en om Q een aanwijzing te geven om C rekening en verantwoording te laten afleggen. Verzoekers zijn daarom ten aanzien van de betreffende verzoeken niet-ontvankelijk. Interessant is ook dat de kantonrechter constateert dat verzoekers het verzoek om C verantwoording te laten afleggen – over de door haar als gevolmachtigde van X verrichte rechtshandelingen – hebben gebaseerd op artikel 843a Rv. De kantonrechter overweegt dat artikel 843a Rv niet is bedoeld voor het afleggen van rekening en verantwoording zodat het verzoek wordt afgewezen. Over het verzoek om Q op grond van artikel 843a Rv te gebieden stukken over te leggen overweegt de kantonrechter dat die vorderingen niet thuishoren in een verzoekschriftprocedure. Daarvoor is de dagvaardingsprocedure aangewezen. De kantonrechter verklaart zich daarom onbevoegd om van deze vorderingen kennis te nemen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 25-04-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:8026

Zaaknummer: 10658056 / EJ VERZ 23-327

Rechters: M.C. van Rijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Arts die wilsbekwaamheid beoordeelt, handelt tuchtrechtelijk verwijtbaar nu door slechte dossiervorming niet beoordeeld kan worden hoe hij tot zijn oordeel is gekomen.

Tot de uitspraken waarover verslag wordt gedaan in de ERF Updates behoren niet die van het Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg. Bij wege van uitzondering een korte samenvatting van de zaak over een klacht waarbij sprake was van een patiënte met cognitieve achteruitgang (en uitgezaaide darmkanker). De arts (een specialist ouderengeneeskunde) heeft een wilsbekwaamheidsbeoordeling uitgevoerd (weliswaar niet in het kader van het opmaken van een uiterste wilsbeschikking maar van een onderbewindstelling) en achtte de patiënte wilsbekwaam. Geklaagd wordt over de beoordeling en hoe deze tot stand is gekomen. Het tuchtcollege stelt dat de arts tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld, omdat diens verslaglegging dusdanig summier is, dat niet (inhoudelijk) kan worden beoordeeld of de arts op logische wijze, gebaseerd op de door hem bevraagde feiten en omstandigheden, tot zijn conclusie heeft kunnen komen. Het advies was onvoldoende onderbouwd, en ook gespreksnotities ontbraken. Het doen aan dossiervorming valt onder de algemene normen van een arts en geldt ook voor een zelfstandig opererend medicus. Daarnaast is het belang van dossiervoering deels gelegen in de toetsbaarheid van het handelen, namelijk het onderbouwen/toelichten van besluiten. Het college legt aan de arts een berisping op.

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle

Datum uitspraak: 01-08-2024

ECLI: ECLI:NL:TGZRZWO:2024:91

Zaaknummer: Z2023/6935

Rechters: P.A.H. Lemaire

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek erfgenaam/vereffenaar tot opheffing van op nalatenschapsgoederen gelegde beslagen wordt afgewezen.

Erflaatster X is in 2021 overleden en heeft haar dochter/verzoekster [A] als enig erfgenaam achtergelaten. A heeft na dit aanvankelijk zuiver te hebben gedaan, na machtiging (alsnog) beneficiair aanvaard (zie ERF 2023-0377). Op het tegen de machtigingsbeschikking ingestelde beroep is nog geen eindbeschikking gegeven. X is op huwelijkse voorwaarden gehuwd geweest met de in 1980 overleden Y. Y liet zes kinderen uit een eerder huwelijk als erfgenamen [de erven] achter, aan X kende hij een vruchtgebruik toe van een aantal goederen. Dit vruchtgebruik is geëindigd door het overlijden van X waarna de erven afgifte vorderden van de in vruchtgebruik gegeven goederen. De toenmalige executeur van de nalatenschap van X heeft o.m. appartementsrechten aan hen afgegeven. Vervolgens hebben de erven de executeur en A in rechte betrokken en afgifte gevorderd van diverse zaken en het onverdeelde aandeel in de twee obligatieleningen en schadevergoeding gevorderd wegens het verzaken van onderhoud. Tot zekerheid van de betaling van hun vordering hebben de erven conservatoir beslag doen leggen op twee bankrekeningen en op de woning van X. In onderhavige procedure verzoekt A om de beslagen op de woning en/of de bankrekeningen op te heffen. Een eerste aandachtspunt is het feit dat A volgens het petitum van haar verzoekschrift de rechtbank heeft gevraagd een beschikking te geven en het verzoekschrift niettemin door de griffie werd voorgelegd aan de kantonrechter. Die kantonrechter acht zich bevoegd om daarvan kennis te nemen, niettegenstaande het ter zitting door de erven geuite bezwaar tegen de onjuiste of onvolledige aanschrijving van de behandelende rechter(s) in het verzoek. Anders dan de erven stellen is A wel ontvankelijk in haar verzoek: door de beneficiaire aanvaarding is immers de executele en de daarmee gepaard gaande privatieve bevoegdheid van de executeur geëindigd nu van een ruimschootstoereikendverklaring niet is gebleken. De wettelijke grondslag voor het verzoek is artikel 4:223 lid 3 BW en uit de parlementaire geschiedenis volgt dat het daarbij moet gaan om vóór de aanvang van de vereffening reeds gelegde beslagen. Daar is i.c. sprake van omdat de beslagen in 2022 zijn gelegd. Dat was voordat de vereffening was aangevangen door de inschrijving in het boedelregister van de keuze van A om de nalatenschap beneficiair te aanvaarden. En dat werd A in juli 2023 toegestaan. Daarmee is ook duidelijk dat het verweer van de erven niet opgaat dat artikel 4:223 lid 3 BW niet van toepassing is omdat er een

beheersbevoegde executeur is. Ook de door de erven gestelde forse onzekerheid of de beschikking om alsnog beneficiair te aanvaarden in stand blijft, doet volgens de kantonrechter niet af aan het gegeven dat de nalatenschap vooralsnog moet worden vereffend overeenkomstig Afdeling 4.6.3 BW. Na dit alles komt de kantonrechter toe aan de belangenafweging ter zake van de opheffing van de beslagen. De kantonrechter stelt dat de bevoegdheid van artikel 4:223 lid 3 BW een discretionaire bevoegdheid is en dat hij die bevoegdheid i.c. niet gebruikt. Daarbij speelt een rol dat de erven bepleiten dat de woning überhaupt niet tot de nalatenschap van X behoort. Deze is aangekocht met gelden uit de nalatenschap van Y en er is sprake van zaaksvervanging. De kantonrechter loopt niet vooruit op het antwoord op die kwestie, maar het belang dat de erven op dit moment hebben bij het behoud van het beslag, is evident. Mocht uiteindelijk in rechte bij gewijsde zijn vastgesteld dat er sprake is geweest van zaaksvervanging, en de erven op die grond dus eigenaar van de woning zijn geworden en de woning dus niet in de nalatenschap van X is gevallen, dan biedt A mogelijk geen (volledig) verhaal meer om de waarde aan hen te kunnen vergoeden. Ook het beslag op de bankrekeningen wordt niet opgeheven. De schadevorderingen die de erven bij de rechtbank hebben ingesteld zijn in grootte aanzienlijk. Niet valt uit te sluiten dat nog voordat die vorderingen in rechte zijn vastgesteld, door A met de vrijgegeven saldi van de bankrekeningen schulden worden betaald, waaronder de declaratie van haar advocaat en die van de executeur. Wanneer de rechtbank nadien vaststelt dat de erven een vordering op de nalatenschap hebben, kan deze mogelijk niet volledig worden voldaan.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 01-08-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:5357

Zaaknummer: 10871233 OV VERZ 24-74

Rechters: P.J.M. Rouwen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek tot het opstellen van een voorlopig deskundigenbericht wordt toegewezen hoewel bodemprocedure over verdelingsgeschil al loopt.

In geschil is de waarde van een aantal tot de nalatenschappen van opa en oma behorende percelen waarvan in de bodemprocedure de verdeling wordt gevorderd. Omdat de uitgevoerde taxatie wordt betwist, wordt thans verzocht om een voorlopig deskundigenbericht te gelasten met betrekking tot de waarde van die percelen. Anders dan wordt gesteld, oordeelt de rechtbank dat verzoekers voldoende belang hebben bij hun verzoek hoewel de bodemprocedure over de verdelingsvordering reeds loopt en de bodemrechter kan bepalen of er al dan niet bewijsbeslissingen worden genomen. De rechtbank overweegt verder dat het ongeacht de wijze van verdeling van belang is om de waarde van de percelen vast te stellen. Op grond van artikel 202 lid 2 Rv kan ook tijdens een aanhangige procedure een voorlopig deskundigenbericht worden bevolen. Het enkele feit dat er een bodemprocedure loopt, maakt niet dat het verzoek in strijd is met de goede procesorde of dat daarbij geen belang is. Die bodemprocedure staat nog relatief aan het begin en er is ook geen sprake van dat het laten opstellen van een voorlopig deskundigenbericht overduidelijk inefficiënt is of dat het daaruit te verkrijgen bewijs niet meer kan worden gebruikt in de bodemprocedure. Ook stelt de rechtbank dat niet nodig is dat eerst moet worden opgehelderd of het testament rechtsgeldig is. De noodzaak daartoe is – zo de rechtbank – een aanname van verweerder, maar of dat inderdaad zo is, is aan de bodemrechter. Bij dit alles komt dat de rechtbank met de verzoekers van mening is dat duidelijkheid over de waarde kan leiden tot een versnelling van de bodemprocedure.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 19-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2024:6950

Zaaknummer: C/10/673049 / HA RK 24-96

Rechters: A. Wijsman-van Veen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ook bij levenstestamenten geldt als uitgangspunt dat bij de beoordeling van de wilsbekwaamheid primair mag worden uitgegaan van de eigen waarneming van de notaris.

Deze notariële tuchtzaak bevestigt de regel dat als uitgangspunt geldt dat bij de beoordeling van de feitelijkewilsbekwaamheid primair mag worden uitgegaan van de eigen waarneming van de notaris. Het ligt dan ook op de weg van een klager om gedocumenteerd te onderbouwen dat er redenen waren voor de notaris om te twijfelen aan de wilsbekwaamheid van de levenstestatrice/moeder. De hoge leeftijd en het feit dat het levenstestament fors afweek van de eerder gemaakte uiterste wilsbeschikking maakt dit niet anders. De notaris heeft ter zitting in hoger beroep genoegzaam verklaard over de gang van zaken rondom het bespreken en het passeren van het levenstestament van moeder. Het hof heeft geen aanleiding om aan de juistheid van dit relaas te twijfelen. Klager heeft ook geen voldoende gemotiveerde stellingen aangevoerd die tot een ander oordeel kunnen leiden. Dat de notaris geen gespreksaantekeningen heeft overgelegd en de naam van de kandidaat-notaris niet wil noemen omdat de klacht zich niet tot deze richt, verandert dit niet.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 18-06-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:1616

Zaaknummer: 200.335.679/01 NOT

Rechters: J.W.M. Tromp, O.J. van Leeuwen en J.T.A. van der Stok

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het Franse testament en codicil maken ondanks aanhechting geen deel uit van het Nederlandse testament en de in de tweetrap vastgelegde opgave- en toonplicht gelden jegens ieder van de verwachters, niet jegens hen als collectief.

Erflaatster heeft in 2010 bij Frans testament en Frans codicil over een deel (het Franse) van haar nalatenschap beschikt. Naderhand heeft zij in mei 2020 over haar nalatenschap beschikt en heeft daarbij in een preambule bepaald dat zij haar beide Frans testamenten in stand laat en dat ze kopieën aan het Nederlandse testament laat hechten. In het Franse testament is, samengevat, geschonken door erflaatster aan gedaagde, voor het geval gedaagde erflaatster overleeft, een recht van vruchtgebruik op alle roerende en onroerende zaken die deel uitmaken van de nalatenschap van erflaatster. Het codicil betreft een door erflaatster handgeschreven – maar niet ondertekend – stuk waarin, samengevat, is vermeld dat eiser wordt aangewezen als universeel legataris van alle roerende en onroerende zaken die erflaatster bij haar overlijden in Frankrijk zal bezitten. Eiser meent dat aan hem op grond van dit Franse – niet-ondertekende – codicil een universeel legaat van de Franse goederen is toegekend. Ter onderbouwing stelt hij primair dat dit legaat in het Nederlandse testament is opgenomen. In dat testament heeft erflaatster immers uitdrukkelijk verklaard dat het Franse testament en het codicil nog steeds aan haar wensen voldoen en dat zij de daarin getroffen beschikkingen welbewust in stand laat. Het Franse testament en het codicil zijn hiermee – zo eiser – geïncorporeerd in het testament. Volgens gedaagde is er geen legaat opgenomen in het testament. De rechtbank volgt eiser niet in zijn standpunt, verwijst naar de artikelen 4:117 BW en 4:94 BW en stelt voorop dat een legaat, dat alleen bij testament geldig kan worden gemaakt, in het testament zelf moet voorkomen en een verwijzing naar een ander stuk, dat geen testament is, daarvoor niet in de plaats kan treden. Dat laat onverlet dat het incorporeren van stukken op zichzelf niet verboden is, mits niet tegen de strekking van de vormdwang wordt gehandeld. De rechtbank meldt verder dat het enkele aanhechten van het Franse testament en het codicil aan het testament niet reeds met zich brengt dat het Franse testament en het codicil onderdeel zijn geworden van het Nederlandse testament. Daarvoor moet worden beoordeeld waarom de stukken zijn aangehecht, alsmede of er niet in strijd is gehandeld met de vormdwang. De rechtbank leidt uit de inhoud van de preambule en het vermelde onder de

kopje ‘aanvulling/herroeping’ af dat het Franse testament en het codicil zijn aangehecht, omdat die wilsbeschikkingen in stand worden gelaten en het Nederlandse testament een regeling bevat in aanvulling daarop. Dit impliceert – zo de rechtbank – dat hetgeen in die wilsbeschikkingen is geregeld juist geen onderdeel is van het Nederlandse testament. Subsidiair stelt eiser dat het legaat uit het Franse codicil geldig is. Ook hierin volgt de rechtbank – onder verwijzing naar artikel 1 HTV en de artikelen 971 en 1001 Code Civil – eiser niet omdat een niet-ondertekend codicil naar Frans recht niet geldig is. Vervolgens gaat de rechtbank in op de verhouding tussen eiser en gedaagde op grond van het Nederlandse testament als resp. een van de verwachters en bezwaarde. Anders dan gedaagde stelt, is gezien de tekst van het testament in die zin geen sprake van een ondeelbare rechtsverhouding dat de verplichting van de gedaagde/bezwaarde tot het (conform het in het testament daaromtrent bepaalde) toezenden van de jaarlijkse opgave en het voldoen aan de toonplicht, zoals opgenomen in het testament, geldt jegens iedere verwachter afzonderlijk. Dat de bezwaarde/gedaagde een vervreemding- en verteringsbevoegdheid heeft, maakt dit niet anders.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 19-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2024:12615

Zaaknummer: C/09/660882/HA ZA 24-114

Rechters: D.E. Alink

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank acht eisers geslaagd in bewijsopdracht dat zij ieder aan een broer een bedrag hebben geleend met de afspraak dit te verrekenen met het erfdeel van die broer in moeders nalatenschap.

Zie onder Erf 2023-0246 en ERF 2023-0435 voor de feiten en eerdere (tussen)uitspraken in deze zaak. De broers A en B zijn in de gelegenheid gesteld om feiten en/of omstandigheden te bewijzen waaruit blijkt dat zij aan hun inmiddels overleden broer X allebei een bedrag van ruim € 100.000 hebben geleend, als 'voorschot' op de nalatenschap van hun moeder en dat zij gerechtigd waren om hun schuldvorderingen te verrekenen met het erfdeel van in moeders nalatenschap. In de onderhavige zaak concludeert de rechtbank dat de broers zijn geslaagd in hun bewijsopdracht. Daarbij merkt de rechtbank allereerst op dat de waardering van het bewijs aan het oordeel van de rechter is overgelaten, tenzij de wet anders bepaalt, maar dat is hier niet het geval (art. 152 lid 2 Rv). Voor het oordeel dat een partij is geslaagd in een op haar rustende bewijsopdracht dient de rechter een redelijke mate van zekerheid te hebben dat het betreffende feit zich heeft voorgedaan. Met andere woorden: het feit dient voor de rechter voldoende aannemelijk te zijn. Niet vereist is dat de te bewijzen feiten en omstandigheden onomstotelijk komen vast te staan. Vervolgens doet de rechtbank uit de doeken hoe zij tot dit oordeel is gekomen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 10-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2024:7242

Zaaknummer: C/10/639940 / HA ZA 22-483

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Beroep op huurvoortzetting afgewezen o.m. wegens ontbreken gemeenschappelijke huishouding en ontbreken wederkerigheid bij samenwoning.

Na het overlijden van zijn moeder doet zoon X een beroep op huurvoortzetting. De kantonrechter gaat ervan uit dat X zijn hoofdverblijf had in de woning, maar ziet geen gemeenschappelijke huishouding. Onduidelijk is of X meebetaalde aan de kosten van de huishouding en ook de vereiste wederkerigheid ontbreekt nu gezien de hoge leeftijd van moeder zij de hulp van X goed kon gebruiken. X verklaarde dat hij schoonmaakte en andere huishoudelijke taken deed en de boodschappen deed. Ook bracht hij zijn moeder regelmatig op allerlei plekken. De omstandigheid dat zijn moeder veelal het koken voor haar rekening nam en bij de aanvang van het samenwonen in een goede gezondheid verkeerde, brengt onvoldoende gewicht in de schaal en kan niet leiden tot de conclusie dat sprake is geweest van een wederkerige en daarmee gemeenschappelijke huishouding. Zoals bij 'terugkeerders' vaak het geval, is ook niet aan het duurzaamheidscriterium voldaan, nu er geacht wordt sprake te zijn van een aflopende huishouding.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 24-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:5468

Zaaknummer: 10944633 CV EXPL 24-550

Rechters: C.T.M. Luijks

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank benoemt op verzoek van erfgenaam een vereffenaar, maar wijkt gezien bezwaar andere erfgenaam af van de door verzoeker voorgedragen persoon.

Na het overlijden van vader zijn verzoeker A en verweerster B diens enige erfgenamen. A heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard en verzoekt de rechtbank (art. 4:203 lid 1 BW) een vereffenaar te benoemen waarbij hij een voorkeur uitspreekt voor X. Volgens A is de benoeming noodzakelijk omdat B niet gereageerd heeft op zijn verzoeken en de nalatenschap tot op heden onbeheerd is. B stemt in met de benoeming van een vereffenaar, maar heeft bezwaar tegen X, mede omdat X een bekende is van A. Omdat A en B het niet eens zijn over de persoon van de vereffenaar, benadert en benoemt de rechtbank een onafhankelijke derde.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 02-08-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:8239

Zaaknummer: 351785 HA RK 24-57

Rechters: S.M. Auwerda

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

***(Vermeend) Testamentair bewind leidt tot niet-ontvankelijkheid
hoewel niet vaststaat dat daadwerkelijk sprake is van bewind.***

Een huurconflict met een erfrechtelijk sausje. In de door partijen gesloten huurovereenkomst staat dat verhuurder in verband met een (testamentair) bewind niet zelf tekeningsbevoegd is, en dat daarom de bewindvoerder de overeenkomst medeondertekent. De huurders [gedaagden] starten een zaak bij de huurcommissie, hetgeen resulteert in een forse verlaging van de huur. De verhuurder [eiser] vordert dat de kantonrechter de uitspraak van de huurcommissie volledig herbeoordeelt. Opmerkelijk is niet alleen dat eiser niet verschijnt, maar ook dat hij niet reageert nadat hij door de kantonrechter in het tussenvonnis (ECLI:NL:RBNHO:2024:7313) in gelegenheid is gesteld om te reageren op het verweer van gedaagden dat eiser onbevoegd is in verband met het vermeende testamentair bewind. Eiser benut derhalve de geboden kans niet om de bewindvoerder als formele procespartij de procedure te laten overnemen. Processueel nadeel van het door gedaagden ingenomen standpunt blijkt vervolgens uit het eindvonnis (ECLI:NL:RBNHO:2024:7414) waarin eiser niet-ontvankelijk wordt verklaard in verband met het vermeende bewind, maar dit ook gebeurt ter zake van de door gedaagden ingestelde tegenvordering. Nu gedaagden zich in de zaak van de vordering op het standpunt stellen dat eiser ten gevolge van het testamentair bewind niet als formele procespartij mag worden aangemerkt, geldt dit evenzeer in de zaak van de tegenvordering.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 20-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:7313

Zaaknummer: 10651313 \ CV EXPL 23-3527

Rechters: Voogd, B. B. Voogd

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof beoordeelt de bovenmatigheid van door de echtgenote van erflater na diens overlijden vernietigde schenkingen die zonder haar toestemming tijdens leven zijn verricht en gaat daarna in op verjaring van de vernietigingsvordering en goede trouw bij de begiftigde stichting.

Zie voor een uitgebreide(re) weergave van de casus/feiten in deze zaak ERF 2023-0049 en 2023-0405. De ten tijde van het overlijden van erflater niet meer met hem samenwonende echtgenote A stelt dat erflater B voor een bedrag van circa € 31.000 diverse betalingen met de aanduiding donaties aan stichting X heeft gedaan. A meent dat de betalingen ongebruikelijke en bovenmatige giften zijn en vernietigt deze ex artikel 1:88 jo. artikel 1:89 BW. De rechtbank gaat hier tot betaling voor een bedrag van € 5.000 in mee. Net als de rechtbank verwerpt het hof het niet-ontvankelijkheidsverweer van de stichting. Als A geen erfgenaam is, dan is zij op grond van de wet (artikel 3:171 BW) als deelgenoot in de ontbonden huwelijksgemeenschap gerechtigd tot het instellen van een rechtsvordering die daarop betrekking heeft. A heeft in de inleidende dagvaarding toegelicht in welke hoedanigheid zij de vorderingen instelt, namelijk als echtgenote/weduwe en als erfgenaam. Zij heeft van beide kinderen een schriftelijke volmacht gekregen om rechtsvorderingen namens de nalatenschap in te stellen. De omstandigheid dat A in de kop van de inleidende dagvaarding niet heeft vermeld in welke hoedanigheid zij procedeert, is geen reden om haar daarom niet-ontvankelijk te verklaren nu daarover geen twijfel kan bestaan gezien de verdere inhoud van de dagvaarding. Volgens het hof is ook niet relevant of A op grond van het al dan niet geldige Indiaas testament erfgenaam is, nu A sowieso gerechtigd is tot de ontbonden huwelijksgemeenschap. Ook voor het beroep dat de vernietigingsvordering zou zijn verjaard, volgt het hof de overwegingen van de rechtbank. Ook wijst het hof in dat kader op het feit dat partijen sinds 2013 niet samenwoonden en niet gezamenlijk aangifte IB deden. Het hof gaat in op het door de stichting gestelde karakter van de donaties, die – zo wordt betoogd – ook zagen op vergoeding van door erflater genoten maaltijden en (te maken) studiekosten. Het hof meent dat het zo moge zijn dat de stichting de ontvangen donaties van erflater (ook) wilde besteden aan het bekostigen van de opleiding van erflater (en anderen), maar die bestemming ontnaemt aan de betalingen van erflater niet het karakter van een gift aan de stichting (van welke giften A aanvoert dat

erflater voor deze bovenmatige giften haar toestemming als echtgenoot nodig had als bedoeld in artikel 1:88 lid 1 sub b BW).

Het hof gaat in op de vraag of sprake was van bovenmatige donaties en oordeelt dat die van € 200 per maand daar in ieder geval niet onder vallen. Voor de overige donaties – circa € 24.000 – behoefde erflater wel de toestemming van A nu deze donaties naar het oordeel van het hof niet als gebruikelijk kunnen worden gekwalificeerd en deze donaties bovenmatig zijn geweest (naast de maandelijkse donaties van € 200). Het hof volgt A niet in haar stelling dat de stichting bij de donaties misbruik van omstandigheden heeft gemaakt. A schetst ter onderbouwing van die stelling louter een algemeen toestandsbeeld van erflater, maar zij woonde al sinds 2013 niet meer met hem samen. Ze hadden weliswaar goed contact wat betreft de kinderen, maar enige feitelijke onderbouwing van misbruik van omstandigheden geeft A niet. Ter zake van de terugbetalingsverplichting doet de stichting een beroep op artikel 6:204 lid 1 BW. Het hof wijst dit beroep op de goede trouw af omdat erflater in de periode dat de donaties werden gedaan was getrouwd met A. Erflater was zélf voorzitter van de stichting en wist als geen ander dat hij (nog) getrouwd was; onwetendheid met de bepaling in artikel 1:88 BW kan niet gelijk worden gesteld met de goede trouw als bedoeld in artikel 6:204 lid 1 BW.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 06-08-2024

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2024:5049

Zaaknummer: 200.329.966

Rechters: R.A. Dozy, J.H. Lieber en P.J. van der Korst

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Schenking door ouders/vader aan dochter blijven in stand, o.m. omdat kwetsbare moeder bij een aantal schenkingen geen partij was en de mogelijkheid tot vernietiging van andere schenkingen inmiddels is verjaard.

Zie voor de feiten en het oordeel in eerste aanleg ERF 2023-0279. Het betreft de afwikkeling van de nalatenschappen van de ouders van appellant A en geïntimeerde B. A heeft in beide nalatenschappen een beroep op zijn legitieme portie gedaan. De rechtbank oordeelde dat enkele schenkingen gebruikelijk en niet-bovenmatig waren, en dat de dementie en het ingestelde bewind over het vermogen van moeder onvoldoende zijn om uit af te leiden dat zij geen toestemming aan vader had kunnen geven voor de schenkingen aan B. Ook vond de rechtbank het niet onaannemelijk dat moeder (net als vader) het B mogelijk heeft willen maken om te verhuizen naar een plek bij hen in de buurt en dat A onvoldoende feiten en omstandigheden had gesteld om de conclusie te kunnen trekken dat vader de schenkingen niet in overleg met moeder heeft gedaan, althans zonder haar toestemming in de zin van artikel 1:88 BW. Ook was er geen grond om B te belasten met het bewijs van het tegendeel als bedoeld in artikel 7:176 BW (het bewijs dat niet is gebleken dat de schenkingen zijn verricht onder invloed van misbruik van omstandigheden). Het hof laat het oordeel van de rechtbank in stand. Van een aantal schenkingen staat vast – zo het hof – dat moeder daar geen partij bij was zodat vernietiging daarvan wegens wilsonbekwaamheid van moeder (art. 3:34 lid 3 eerste zin BW) of wegens misbruik van omstandigheden bij moeder (art. 3:44 lid 4 BW) niet aan de orde is. Voor een tweetal schenkingen gedaan in 2012 geldt dat het hof veronderstelt dat deze zijn gedaan door vader en moeder en dat kwetsbare omstandigheden bij moeder toen nog niet speelden. Ook oordeelt het hof dat vaststaat op welk tijdstip moeder wist van de schenkingen gedaan aan B om de verhuizing naar de nabijheid van de ouders mogelijk te maken. Het ondersteunen van de verhuizing was een wens van beide ouders. Daarmee is duidelijk dat moeder van begin af aan kennis had van de schenkingen en dus dat het beroep van B op de verjaring (art. 3:52 lid 1 onder d BW) slaagt. En met dit laatste oordeel is – zo het hof – irrelevant of moeder door een geestelijke stoornis verhinderd werd haar wil te bepalen over de vernietiging van deze schenkingen zoals A betoogt. De schenkingen zijn derhalve geldig en blijven in stand.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 06-08-2024

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2024:5051

Zaaknummer: 200.331.013

Rechters: J.H. Lieber, R. Prakke-Nieuwenhuizen en M.L. van der Bel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In het kader van een klacht van een langstlevende echtgenoot tegen een notaris over diens handelswijze bij een veiling van een woonhuis, komt ook het erfrecht en het betrekken in de veilingprocedure van de kinderen van erflater (als erven) aan bod.

Na het overlijden van haar echtgenoot A in 2017 met wie zij in wettelijke gemeenschap was gehuwd, zijn klaagster B en haar drie kinderen (C, D en E) diens enig erfgenamen. A had in zijn uiterste wilsbeschikking een ouderlijke boedelverdeling opgenomen. In 2021 informeert notaris X, B, C, D en E dat hij opdracht heeft van de bank om de tot de ontbonden huwelijksgemeenschap behorende (en in 2015 door A en B met recht van hypotheek bezwaarde) woning te veilen. In haar reactie naar X en de bank maakt B duidelijk dat er volgens haar geen grond voor de veiling is en dat zij met name de verschuldigdheid en hoogte van de door de hypotheekbank in rekening gebrachte proceskosten en juridische kosten bestrijdt. De notaris wijst B erop dat hij buiten de discussie tussen B en de bank staat over de geplande executie en hij wijst haar o.m. op de mogelijkheid een executiegeschil te starten. Ook wijst hij op de mogelijkheid tot onderhandse executie. De veelvuldige berichten die in het veilingtraject tussen de notaris en B zijn gewisseld, worden uitgebreid in de uitspraak weergegeven. Uiteindelijk wordt de woning via een onderhandse verkoop door B aan zoon C geveild en aan hem overgedragen. Twistpunt blijft de hoogte van de in rekening gebrachte kosten. In de beschikking waarbij de machtiging onderhandse verkoop werd verleend, heeft de voorzieningenrechter in dat kader overwogen dat hij niet ingaat op de juistheid van enkele door de bank opgevoerde kostenposten, waaronder proces- en juridische kosten ad circa € 65.000. In een door B bij het Kifid geëntameerde (beroeps)procedure wordt uiteindelijk geoordeeld dat de door de bank in rekening gebrachte kosten dienen te worden gematigd. Vervolgens start B onderhavige tuchtzaak tegen de notaris waarin zij liefst meer dan twintig klachtonderdelen opvoert. De tuchtrechter in eerste aanleg heeft de klacht op alle onderdelen ongegrond verklaard. In appèl blijft dit oordeel in stand waarbij het hof over de erfrechtelijke component van de klacht opmerkt dat de notaris bij het aanzeggen van de veiling aan B en drie kinderen een door een andere notaris opgemaakte verklaring van erfrecht inzake de nalatenschap van de echtgenoot heeft gebruikt/overgelegd, waarin onder meer staat vermeld dat klaagster en haar kinderen als vereffenaars gezamenlijk bevoegd zijn te beschikken over

de goederen die tot de ontbonden huwelijksgemeenschap en de daarvan deel uitmakende nalatenschap behoren. Uit de verklaring van erfrecht volgt voorts dat klaagster en de zoon de erfenis van de echtgenoot zuiver hebben aanvaard en de twee dochters die beneficiair hebben aanvaard. De notaris heeft voldoende toegelicht waarom hij de kinderen heeft betrokken bij de voorgenomen veiling. Hij heeft daarbij gewezen op het bepaalde in artikel 4:195 BW en artikel 4:198 BW. B heeft geen omstandigheden gesteld en deze zijn het tuchthof ook niet gebleken waaruit zou kunnen volgen dat de notaris niet mocht afgaan op de verklaring van erfrecht.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 18-06-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:1618

Zaaknummer: 200.334.125/01 NOT

Rechters: J.W.M. Tromp, O.J. van Leeuwen en J.T.A. van der Stok

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter benoemt een executeur.

Nadat de door erflater tot enig erfgenaam benoemde nicht X de nalatenschap verwerpt, verzoekt A [de zus van erflater] om X en/of Y [de partner van X], die als executeur resp. vervangend executeur waren benoemd te ontslaan als executeur en A in hun plaats te benoemen. Dit ontslagverzoek wordt afgewezen omdat X noch Y de executeursbenoeming heeft aanvaard, en er derhalve geen executeur in functie is. Omdat erflater heeft voorzien in de mogelijkheid van een executeursbenoeming door de kantonrechter, benoemt de kantonrechter A tot executeur. A is belanghebbende in deze omdat zij een deel van de kosten van de begrafenis en het graf heeft voldaan en derhalve schuldeiser van de nalatenschap is.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 06-08-2024

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2024:7321

Zaaknummer: 10963260 VZ VERZ 24-1876

Rechters: M. Fiege

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter geeft erfgenaam/huurder bewijsopdracht ter zake van vermeende afspraak met erflater omtrent lagere huur en wijst een te algemeen geformuleerd inzage verzoek in nalatenschap af.

A en B zijn broers van elkaar en de enig erfgenamen van vader. Zij spraken af dat [eiser] A de afwikkeling van de nalatenschap verzorgt. Tot vaders nalatenschap behoort een woning die sinds 2016 door B wordt gehuurd voor € 500 per maand. Tussen partijen is discussie ontstaan over de hoogte van de te betalen huur per maand. Partijen zijn het erover eens dat de woning moet worden verkocht, maar [gedaagde] B wil pas tot verkoop over gaan nadat hij andere woonruimte heeft gevonden. A stelt dat B te weinig huur betaalt en vordert o.m. dat B de huurachterstand voldoet. B stelt dat hij na aanvankelijk met vader een huur van € 500 te hebben afgesproken, op een later moment een lagere is overeengekomen. De rechtbank stelt B in de gelegenheid om zijn stelling te onderbouwen en geeft hem een daartoe strekkende bewijsopdracht en houdt iedere verdere beslissing aan. Ten overvloede overweegt de kantonrechter dat los van de vraag wie het gelijk aan zijn zijde heeft ten aanzien van de overeengekomen huur, in het geval de huur niet afdoende is om de kosten van de woning te dekken, het aan partijen is om in goed overleg te komen tot een huur die de kosten dekt en/of tot een andere oplossing te komen, zoals ook het verkopen van de woning. Partijen zijn beiden verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat de kosten van de woning kunnen worden voldaan. Verder wijst de kantonrechter het op artikel 843 a Rv gebaseerde verzoek van B tot inzage in de nalatenschap en bankrekeningen af. Een van de vereisten daarvoor is dat van bepaalde bescheiden inzage wordt gevorderd. Dit betekent dat een algemene vordering om inzicht te verstrekken in de bankrekeningen vanaf de dag van overlijden van vader niet voldoet aan de eis van bepaaldheid, omdat hieruit niet nauwkeurig blijkt om welke bankrekeningen het gaat. Daarbij komt dat A uitdrukkelijk heeft verklaard dat vader slechts één bankrekening had en voorts dat A heeft verwezen naar een overzicht van de omvang van de nalatenschap in een eerder tussen partijen gevoerde kortgedingprocedure. B heeft volgens de kantonrechter onvoldoende feiten en omstandigheden gesteld, op grond waarvan moet worden vermoed dat de nalatenschap meer omvat dan A heeft verklaard.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 05-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2024:6808

Zaaknummer: 10980808 cv expl 24-6958

Rechters: B.J.R. van Tongeren

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek tot huurvoortzetting afgewezen want is buiten de vervaltermijn ingediend, waarbij de kantonrechter uitleg geeft over tijdstip waarop een kortgedingprocedure precies aanvangt.

Kort en goed oordeelt de kantonrechter in deze kortgedingprocedure dat het verzoek van A tot voortzetting van de huurovereenkomst die door zijn overleden moeder was gesloten met de verhuurder, wordt afgewezen. Interessant is dat de verhuurder een beroep doet op de vervaltermijn van artikel 7:268 lid 2 BW en stelt dat de vervaltermijn gelet op de datum van het overlijden van de moeder van A, op 8 juni 2024 is verstreken. Volgens de verhuurder heeft hij de kortgedingdagvaarding pas 18 juni 2024 ontvangen, zodat dit te laat is. A stelt echter dat hij tijdig een vordering heeft ingesteld, omdat hij op 1 juni 2024 een conceptdagvaarding heeft verzonden aan de administratie van de afdeling kanton te Rotterdam met het verzoek om een datum voor een mondelinge behandeling in kort geding. De kantonrechter is van oordeel dat A zijn vordering niet binnen de vervaltermijn van zes maanden heeft ingesteld. Daarvoor is redengevend dat een kortgedingprocedure niet begint met het aanvragen van een datum voor de behandeling van een kort geding. Een kortgedingprocedure is volgens de Hoge Raad pas aanhangig als een eisende partij aan een gedaagde partij mededeling heeft gedaan van het voorgenomen kort geding, alsmede van de datum en het tijdstip van behandeling daarvan, en hij van de inhoud van de conceptdagvaarding op de hoogte is gesteld of als de dagvaarding is uitgebracht. In dat kader is tevens relevant dat de gemachtigde van A heeft medegedeeld dat zij de verhuurder voorafgaand aan de dagvaarding op de hoogte heeft gesteld van het voorgenomen kort geding, maar dat de verhuurder pas op het moment dat de dagvaarding aan hem was betekend op de hoogte is gesteld van de datum en het tijdstip van de behandeling van het kort geding. Dit betekent dus – zo de kantonrechter – dat deze kortgedingprocedure pas op 18 juni 2024 is gestart, zodat A pas op die dag een vordering als bedoeld in artikel 7:268 lid 2 BW heeft ingesteld. Dit is meer dan zes maanden na het overlijden van zijn moeder en daarom buiten de vervaltermijn. De kantonrechter volgt A niet in zijn stelling dat het beroep op die vervaltermijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Volgens de kantonrechter is namelijk geen sprake van zeer bijzondere omstandigheden die met zich brengen dat een beroep op overschrijding van de termijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. A heeft dergelijke bijzondere omstandigheden

niet gesteld. De tegenvordering van de verhuurder A tot ontruiming te veroordelen, wordt toegewezen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 12-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2024:7329

Zaaknummer: 11140228 \ VV EXPL 24-286

Rechters: D. van Dooren

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Tuchtrechter legt waarschuwing op omdat kandidaat-notaris verkeerde stichting benaderde als erfgenaam en niet voortvarend handelde en communiceerde.

De klacht tegen de kandidaat-notaris wegens onzorgvuldig handelen en trage niet-voortvarende afhandeling en gebrekkige communicatie wordt toegewezen. De kandidaat-notaris erkent niet voortvarend te hebben gehandeld mede in verband met corona en de beperkte bezetting op kantoor. Ook klopt het dat aanvankelijk de verkeerde stichting als erfgenaam is benaderd omdat de kandidaat-notaris een naamswijziging over het hoofd had gezien. Het tuchthof legt een waarschuwing op.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 25-06-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:1654

Zaaknummer: 200.336.931/01 NOT

Rechters: A.D.R.M. Boumans, J.H. Lieber en B.J.M. Gehlen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Onderhuurder van overleden huurder geniet geen huurbescherming omdat sprake was tijdelijke huur.

Na het overlijden van huurder X blijkt dat hij de door hem gehuurde woonruimte had onderverhuurd. De kantonrechter oordeelt dat de onderhuurder Y door overlegging van betaalbewijzen voldoende onderbouwt dat tussen hem en X een huurovereenkomst tot stand is gekomen, zulks ondanks dat X aan dementie leed. Maar dat betekent niet dat Y recht heeft op huurbescherming. Uit de eigen verklaring van Y volgt namelijk dat het bij aanvang van de huurovereenkomst de bedoeling was dat die zou duren tot het moment waarop X (na verblijf in zorginrichting) in het gehuurde terug zou keren. Het was ook ieders verwachting dat X na zijn revalidatie in het gehuurde zou terugkeren. Dat betekent dat sprake was van een huurovereenkomst die naar zijn aard slechts van korte duur was, als bedoeld in artikel 7:232 lid 2 BW. En op een dergelijke huurovereenkomst is het wetsartikel over bescherming van de onderhuurder (art. 7:269 BW) bij beëindiging van de hoofdhuur niet van toepassing. Vervolgens constateert de kantonrechter dat de hoofdhuur is geëindigd door het overlijden van X en dat Y het gehuurde moet ontruimen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 12-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2024:4390

Zaaknummer: 10920680 CV EXPL 24-1341

Rechters: C.W. Inden

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank benoemt vereffenaar omdat twee erven niet reageren op verzoek mee te werken aan vereffening beneficiair aanvaarde nalatenschap.

Erflater die ongehuwd, zonder afstammelingen en zonder bij uiterste wilsbeschikking over zijn nalatenschap te hebben beschikt, is overleden laat volgens onderzoek van notaris X 69 erfgenamen achter. Daarvan hebben zeven de nalatenschap beneficiair aanvaard. Van de erven hebben 67 een volmacht gegeven aan X om namens hen de ruimschoots positieve nalatenschap af te wikkelen. Omdat twee van de erven niet reageren op de herhaalde verzoeken een keuze omtrent de wijze van aanvaarding uit te brengen en/of een volmacht te geven aan X, verzoekt verzoeker om X tot vereffenaar te benoemen. De rechtbank constateert dat zij niet kan overgaan tot het benoemen van een vereffenaar zonder de in artikel 4:206 BW genoemde personen te horen, althans op te roepen voor een mondelinge behandeling. De twee erven hebben niet (binnen de gestelde termijn) gereageerd op een brief/e-mail van de rechtbank aan hen met daarbij een kopie van het verzoekschrift en de vraag of zij instemmen met het verzoek. Dit brengt de rechtbank ertoe om zonder mondelinge behandeling uitspraak te doen en het verzoek toe te wijzen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 01-08-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:8242

Zaaknummer: 351635 HA RK 24-55

Rechters: S.M. Auwerda

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Opstelling van een van de erven die tot vertraging bij de afwikkeling van de nalatenschap leidt, is niet onrechtmatig jegens de andere erven en een vordering tot vergoeding door die erfgenaam van eventuele vertragingsschade kan niet door een individuele deelgenoot worden ingesteld.

In 2021 is de tante van eiser [zus] en gedaagde [broer] overleden. Erflaatster had haar eigen zus en zes kinderen van een eigen broer tot haar erfgenamen benoemd. Een van die kinderen en de betreffende zus van tante waren vooroverleden, hetgeen in combinatie met het ontbreken van een plaatsvervullingsclausule ertoe leidde dat het wettelijk versterferfrecht op hun aandeel in de nalatenschap van tante van toepassing was. De samenloop van testamentair en versterferfrecht leidde tot onduidelijkheid/discussie over de vraag wie voor welk deel erfgenaam was. Uiteindelijk is in een vaststellingsovereenkomst vastgelegd wat ieders erfdeel was; voor eiser en gedaagde betekende dit dat zij ieder voor 1/24^e deel erfgenaam waren. Tot de nalatenschap behoorde een woning. Tussen de erven ontstond discussie over de verkoop daarvan, de afwikkeling van de nalatenschap en het beheer van een familiearchief. Hierover startte gedaagde in januari 2022 tegen de overige erven een kortgedingprocedure. Partijen hebben vervolgens op de zitting afspraken gemaakt ter beëindiging van hun geschil. In het kader van de verkoop van de woning werd een makelaar ingeschakeld, en diens werkwijze leidde wederom tot strubbelingen, een kort geding tussen de erven en een nieuwe schikking ter zitting. Na verkoop van de woning is 15% van de koopsom in depot gebleven bij de notaris, het overige deel is verdeeld. Over de uitbetaling daarvan loopt thans een procedure bij de rechtbank Roermond. In onderhavige procedure stelt eiser dat gedaagde onrechtmatig jegens haar heeft gehandeld, door in de eerste fase van de afwikkeling vertraging te hebben veroorzaakt en de verkoop van de woning te hebben gefrustreerd zodat deze uiteindelijk voor een lagere prijs is verkocht. De rechtbank overweegt dat het depotbedrag een gemeenschap in de zin van artikel 3:166 BW is en dat in beginsel alleen de deelgenoten gezamenlijk bevoegd zijn om een daad van beschikking/het instellen een rechtsvordering te verrichten ten behoeve van de gemeenschap (art. 3:170 lid 3 BW). Op grond van artikel 3:171 BW kan iedere deelgenoot ook zelfstandig ten behoeve van de gemeenschap rechtsvorderingen instellen, maar uitsluitend tegenover derden, en dat is gedaagde niet. De vordering tot vergoeding van de

schade die is ontstaan als gevolg van de vertraging is tegen een mededeelgenoot en dient op de voet van artikel 3:184 BW en 3:185 BW in de verdeling van de gemeenschap te worden betrokken. Een uitzondering hierop is gerechtvaardigd indien een vordering of een verzoek ten behoeve van de gemeenschap tegen een deelgenoot zich niet ervoor leent in de verdeling van de gemeenschap te worden betrokken. Eiser onderbouwt niet waarom hier sprake van zou zijn, en wordt niet-ontvankelijk verklaard. Over het vermeende onrechtmatig handelen stelt de rechtbank dat bij een relatief complexe nalatenschap als de onderhavige, waarbij er onduidelijkheid is over de omvang van de erfdelen van meerdere erfgenamen, het voorstelbaar is dat partijen het niet eens zijn, of andere gedachten hebben over hoe zaken geregeld moeten worden, maar dat maakt nog niet dat er sprake is van onrechtmatigheid. Dit zou anders kunnen zijn als een erfgenaam handelingen verricht met geen ander doel dan het toebrengen van schade aan andere erfgenamen en/of het vertragen van de afwikkeling van de nalatenschap. Dat daar in deze zaak sprake van is, is niet gebleken. Ook voor de vertraging bij de verkoop van de woning geldt dat er weliswaar vertraging is opgetreden in het verkoopproces, maar dat dit niet is aan te merken als onrechtmatig handelen. Het geven van een volmacht aan de makelaar door gedaagde heeft niet uitzonderlijk lang geduurd. Verder heeft gedaagde inderdaad onenigheid gehad met de makelaar en dat heeft tot enige vertraging geleid. Ook hier is echter niet gebleken dat gedaagde die vertraging opzettelijk heeft veroorzaakt teneinde schade toe te brengen en/of de afwikkeling te vertragen. Van onrechtmatig handelen is geen sprake.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 17-05-2024

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2024:4430

Zaaknummer: 10734555 \ CV EXPL 23-13237

Rechters: L. Voetelink

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank oordeelt over de mogelijkheid van gedwongen schuldtoerekening van verjaarde vorderingen.

Deze zaak kent diverse interessante aspecten. Eiseres verzoekt de rechtbank om terug te komen op een aantal beslissingen. Voor de volledigheid zij gemeld dat de rechtbank geen aanleiding ziet om terug te komen op een eerder gegeven eindbeslissing dat eiseres geen beroep op artikel 3:194 BW toekomt, omdat de daarvoor vereiste opzet niet vastgesteld kan worden. Wel komt de rechtbank terug op een beslissing ter zake van de verjaring van een (hypotheek)schuld van een mede-erfgenaam aan de nalatenschap. Eiseres stelt dat artikel 3:323 lid 3 BW de verjaringstermijn voor rechtsvorderingen ten aanzien waarvan een hypotheek is gevestigd, twintig jaar bedraagt en dat niet is gebleken dat dit anders is voor hypotheeken in familieverband. Zij verwijst naar Hof Amsterdam 7 november 2023, ECLI:NL:GHAMS:2023:2666, ERF 2023-0505. Dit zou betekenen dat de eindbeslissing dat de vordering is verjaard, berust op een onjuiste juridische grondslag. Omdat de eisen van de goede procesorde meebrengen dat met inachtneming van hoor en wederhoor overgegaan kan worden tot heroverweging van een bindende eindbeslissing stelt de rechtbank gedaagde in de gelegenheid zich bij akte uit te laten over het voornemen van de rechtbank om terug te komen van haar eerdere beslissing. Los van het voorgaande is de zaak erfrechtelijk met name interessant omdat de gedwongen schuldtoerekening van verjaarde vorderingen aan bod komt. In dat kader neemt de rechtbank tot uitgangspunt dat verjaring te allen tijde kan worden gevorderd (art. 3:178 lid 1 BW) en dat de bevoegdheid om verdeling te vorderen niet verjaart. Een beroep op gedwongen schuldtoerekening als onderdeel van verdeling kan daarmee evenmin verjaren. De vraag is echter wat er gedwongen toegerekend wordt en hoe dit werkt als sprake is van een natuurlijke verbintenis. In dat kader stelt de rechtbank dat artikel 3:184 BW spreekt over de toerekening van hetgeen de deelgenoot aan de gemeenschap schuldig is. Een natuurlijke verbintenis, zoals een schuld uit hoofde van een geldlening die is verjaard, is in rechte niet afdwingbaar. Die rechtsvordering kan dan ook niet verdeeld of gedwongen toegerekend worden. De omvang van de nalatenschap wordt echter vastgesteld naar het moment van het overlijden van de erflater zodat de rechtbank van oordeel is dat een op dat tijdstip reeds verjaarde vordering niet gedwongen kan worden toegerekend. Als een vordering van erflater op een deelgenoot daarentegen nog niet is verjaard op het moment van overlijden

van erflater, dan behoort deze wél tot de nalatenschap. Maar volgens de rechtbank is er dan wel reden om stil te staan bij vraag tegen welke waarde als de vordering inmiddels (dat wil zeggen in de periode tussen overlijden en de verdeling) wel is verjaard. Wat betreft de waardering geldt als peildatum het moment van de verdeling. Als de verjaring van vorderingen van de nalatenschap niet is gestuit dan rest een natuurlijke verbintenis en deze heeft, zo de rechtbank, een waarde van nihil. Een uitzondering is mogelijk op grond van de derogerende werking van de redelijkheid en billijkheid (art. 6:2 lid 2 BW). Er kunnen omstandigheden zijn dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is dat de deelgenoot/schuldenaar zich verzet tegen gedwongen schuldtoerekening op de grond dat de rechtsvordering is verjaard. In de casus stelt eiseres dat gedaagde steeds geen informatie aan de bewindvoerder van erflater en aan de executeur heeft gegeven en dat hij deze personen heeft tegengewerkt. Daardoor was er een reconstructie nodig van de vorderingen op gedaagde wat de executeur veel tijd heeft gekost. Volgens eiseres is het dit tijdsbeslag dat heeft bijgedragen aan de verjaring van de vorderingen. De rechtbank overweegt dat de Hoge Raad heeft aangegeven wanneer een beroep op verjaring naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is en dat (gelet op met name de rechtszekerheid) slechts in uitzonderlijke gevallen sprake kan zijn van onaanvaardbaarheid. In onderhavige zaak is volgens de rechtbank geen sprake van zo'n uitzonderlijk geval waarin een beroep op verjaring naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 31-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2024:5058

Zaaknummer: C/05/386918

Rechters: M.M.K.J. Steketee

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank heft conservatoir beslag op dat is gelegd door een mede-erfgenaam op (een verkochte, maar nog niet geleverde) nalatenschapswoning.

Tussen broers A en B [eisers] en broer C [gedaagde] zijn diverse procedures gevoerd inzake de afwikkeling van de nalatenschappen van hun ouders (zie o.m. ERF 2024-0337). Kort en goed is de relevante stand van zaken dat A en B conform machtiging van de rechtbank in een uitspraak van mei 2022 de tot de nalatenschap behorende woning hebben verkocht aan X. Vervolgens heeft C conservatoir beslag gelegd op de woning en in een andere procedure is A en B verboden om tot tenuitvoerlegging over te gaan van het tot verkoop machtigende vonnis (van mei 2022) tot de uitspraak van het hof op het door C tegen die mei-uitspraak ingestelde beroep kracht van gewijsde heeft. Vervolgens is in het kader van dat appèl een schikkingsovereenkomst gesloten, waarna A en B de woning opnieuw hebben verkocht aan X. De woning is tot heden – mede vanwege het gelegde beslag – nog niet geleverd. In onderhavige procedure vorderen A en B opheffing van het beslag en blijkt ook dat partijen de schikkingsovereenkomst niet gelijk uitleggen. De voorzieningenrechter oordeelt dat sprake is van spoedeisend belang (o.m. de op korte termijn aflopende financieringsvoorwaarden van X en de verschuldigde boete als niet tijdig wordt geleverd). De vordering wordt toegewezen omdat – zo de voorzieningenrechter – partijen in de schikkingsovereenkomst zijn overeengekomen uitvoer te geven aan de uitspraak van mei 2022.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 09-08-2024

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2024:4313

Zaaknummer: C/08/318422 / KG ZA 24-161

Rechters: U. van Houten

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank kent bevoegdheden vereffenaars toe aan alle erfgenamen met uitzondering van de drie die niet reageren op verzoek om keuze omtrent aanvaarden kenbaar te maken.

Erflater is ongehuwd overleden en zonder achterlating van afstammelingen en ouders en zonder bij uiterste wilsbeschikking over zijn nalatenschap te hebben beschikt. Uit het onderzoek van het kantoor van de beide verzoekers dat de nalatenschap behandelt, blijkt dat erflater 45 erfgenamen achterlaat. Op drie na hebben zij allen een keuze omtrent de wijze van aanvaarding van de nalatenschap gemaakt. Verzoekers vragen de kantonrechter om de bevoegdheden van de erven als vereffenaars van de beneficiair aanvaarde nalatenschap anders te verdelen. De kantonrechter heeft de drie (betrokkenen) aangeschreven en leidt uit de reactie van twee van hen af dat zij daarmee akkoord zijn. Omdat van de derde geen reactie is ontvangen, veronderstelt de kantonrechter dat ook deze akkoord is. Vervolgens bepaalt de kantonrechter dat met uitzondering van de drie alle erfgenamen van erflater bevoegd zijn om hun bevoegdheden als vereffenaar uit te oefenen.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 13-08-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:5560

Zaaknummer: 11192518 OV VERZ 24-3370 (E)

Rechters: P.P.M. van der Burgt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzochte machtiging verwerping namens minderjarige verleend nadat, dankzij rechterlijke machtiging tot opvragen van gegevensdragers, blijkt van negatieve of gering positieve nalatenschap.

In het vervolg op de zaak onder ECLI:NL:RBZWB:2024:5113, ERF 2024-0426 verzoekt verzoeker wederom om machtiging te verlenen tot verwerping nalatenschap. Met behulp van de in ECLI:NL:RBZWB:2024:5113 verleende machtiging heeft verzoeker inmiddels inlichtingen ingewonnen bij X, het enig kind van erflaatster. Hij heeft medegedeeld dat de nalatenschap van erflaatster een negatief saldo kent. Er zijn geen eigendommen van erflaatster bewaard gebleven en erflaatster bezat geen kostbaarheden. Na onderzoek is naar voren gekomen dat erflaatster ten tijde van het overlijden twee bankrekeningen had waarbij bij de ene rekening sprake was een (klein) negatief saldo en bij de andere rekening een positief saldo van circa € 2.150. Dit saldo is bij het opheffen van de rekening overgeboekt naar X, die de nalatenschap van erflaatster vervolgens heeft verworpen. Mocht er sprake zijn van een positieve nalatenschap, die in dat geval naar alle waarschijnlijkheid in het bezit is van X, dan stelt verzoeker dat dit (financiële) belang niet opweegt tegen de ellende die een verdere (gezamenlijke) afwikkeling van de nalatenschap met zich brengt. Daarmee is het belang bij verwerping voldoende onderbouwd. Verzoeker heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat de nalatenschap negatief is, dan wel dat het positieve saldo, mocht daarvan al sprake zijn, zodanig gering is dat van verzoeker niet kan worden gevergd de afwikkeling van de nalatenschap op zich te nemen. De gevraagde machtiging is verleend.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 26-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:5582

Zaaknummer: 11083072 OV VERZ 24-2137 (E)

Rechters: P.P.M. van der Burgt

Wetsartikelen: